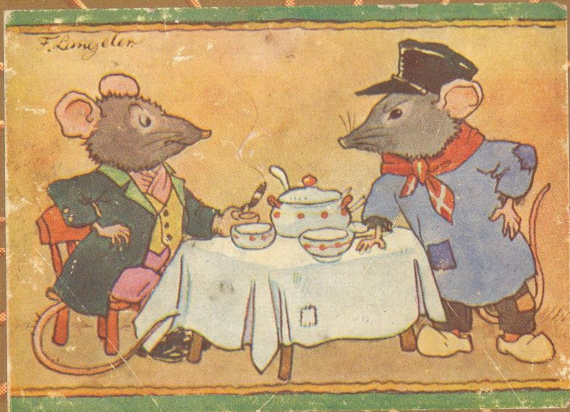
AESOPUS
FABELS

SCHEMERUURTJE

ONS SCHEMERUURTJE.

XX.

H. MEULENHOFF — AMSTERDAM — 1920.

FABELS VAN AESOPUS.

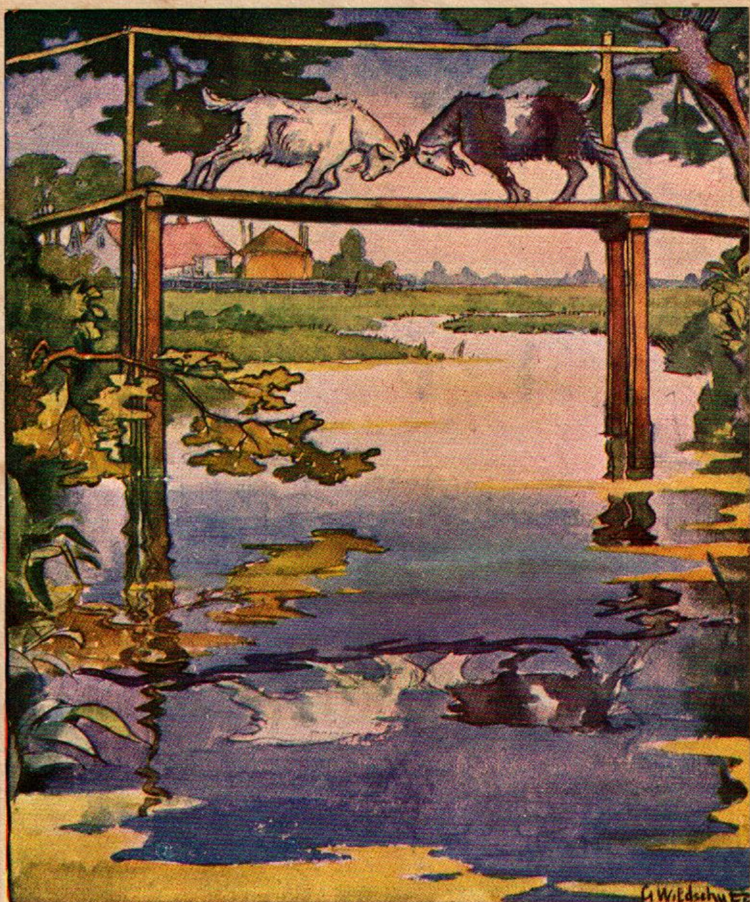
FABELS VAN AESOPUS.

BEWERKT DOOR HERMANNA.

GEÏLLUSTREERD DOOR G. WILDSCHUT.

H. MEULENHOFF – AMSTERDAM – 1920.

Kwam het tot een hevig gevecht.

Wat je eerst maar eens lezen moet.

Dieren, die praten kunnen, bestaan niet, — roepen jullie misschien wel, zoo gauw je dit boekje even doorbladert en ziet, dat leeuwen en wolven, ezels en honden, hanen en nog veel meer viervoeters en vogels, als menschen met elkaar redeneeren. Ja, je vindt 't mogelijk wel heel flauw als je hoort, dat een groot mensch, puur in ernst, deze dierenverhalen — *fabels* noemen we ze — aan zijn tijdgenooten verteld heeft om er hun goede, leerzame dingen mee onder 't oog te brengen, waarop zij anders, als hij ze gewoon gezegd had, allicht geen acht zouden hebben geslagen.

Hei, wacht eens even, wijsneusjes, die zoo denkt! Laat me je eerst eens wat vertellen van den man, aan wien we deze fabels te danken hebben! Sommige er van heeft hij zelf bedacht, maar andere waren al bekend en gingen van mond tot mond in 't verre Oosten, lang voordat Aesopus — zoo heette hij — geboren was. Hij heeft van deze evenwel ook gebruik gemaakt om er, evenals met zijn eigen fabels, den menschen wat mee te leeren.

In dien ver achter ons gelegen tijd — 't is namelijk al heel lang, wel meer dan tweeduizend jaren geleden sinds Aesopus leefde — waren de menschen veel meer

vertrouwd met de dierenwereld dan tegenwoordig. Zij leefden heel wat dichter bij de natuur en beschouwden de dieren eenvoudig als hun kameraden, die net als zij, dachten, voelden en leefden en ook dezelfde karaktereigenschappen bezaten. Voor hen was 't dus niet zoo vreemd verhalen te hooren, waarin de dieren spreken. Dat kwam heelemaal overeen met hun gedachten omtrent die hen omringende viervoetige en gevleugelde makkers.

Aesopus was slim. Hij wist wel waarom hij juist *dieren* liet spreken en handelen. Als hij 't over *menschen* gehad had en bijvoorbeeld hoogmoedige of wreede vorsten bestraft of wel domme, onnoozele halzen beschaamd had, zouden er altijd toehoorders zijn geweest, die in hun eer getast waren en meenden, dat Aesopus juist *hen* op 't oog had gehad. Nu liet hij maar in 't midden wie hij eigenlijk bedoelde en bereikte daardoor, dat de menschen zich allen, zonder onderscheid, door hem lieten onderrichten en zijn levenslessen bij hen in goede aarde vielen.

Die Aesopus was zeker een geleerd man, een heel knappe professor, denken jullie?

Ja, geleerd was hij of, beter gezegd, *wijs*, want ik geloof niet, dat hij nu juist zooveel gestudeerd heeft. Maar een professor was hij heelemaal niet; Aesopus was — je zult 't bijna niet kunnen gelooven — een arme, Grieksche slaaf, die bovendien mismaakt en heel leelijk was. Maar hij had een goed hart — dat is toch maar 't voornaamste — en een helder verstand, 't geen ook een kostelijk bezit is.

Ik meen, dat er te Rome een standbeeld van hem staat.

Zijn meester was een wijsgeer. Zeker heeft Aesopus in zijn jeugd veel van hem opgevangen en voor zichzelf verwerkt. Later heeft deze hem de vrijheid geschonken.

Veel weten we eigenlijk niet van Aesopus' leven, maar toch wel dat hij, als vrij man, aan 't hof van een machtig vorst heeft verkeerd en daar tot eer en aanzien is gekomen.

Dit heeft waarschijnlijk de jalouzie van slechte menschen opgewekt, want 't bericht aangaande zijn dood luidt treurig: hij is in hoogen ouderdom nog om 't leven gebracht.

Zijn fabels zijn echter bewaard gebleven en van mond tot mond gegaan; 't eene geslacht heeft ze aan 't andere oververteld, totdat ze eindelijk opgeschreven en toen ook weldra in vele talen vertaald zijn.

Uit je Fransche leesboek ken je immers wel de fabels van La Fontaine? Misschien heb je er zelfs enkele van uit 't hoofd moeten leeren.

Nu, dat zijn eigenlijk fabels van *Aesopus*, die door den Franschen dichter bewerkt en berijmd werden. —

Ziezoo, leest nu maar wat er verder in dit boekje staat en bekijkt de aardige plaatjes. Denkt daarbij dan ook nog eens aan dien wijzen, Griekschen slaaf, wiens fabels *ons* nog evengoed wat te zeggen hebben als zijn tijdgenooten. —

I.

De ezel in het leeuwenvel.

Al kruip j' ook in een leeuwenhuid,
je ooren steken er toch uit —
neen, ezeltje, denk jij maar niet,
dat men je voor een leeuw aanziet!

Er was eens een dwaze ezel, die meer wou schijnen dan hij was. Nu, dat is altijd een dom ding, want, al gaat 't ook een tijdje goed, ten slotte trek je daarbij tòch aan 't kortste eind.

Onze ezel nu was er niets mee tevreden, dat hij maar een Grauwtje Langoor was. Bij de dieren was hij weinig in tel en de menschen lieten hem zwaar werk doen. Hoe heel anders toch was 't met den leeuw. Voor dien hadden niet alleen de dieren, maar ook de menschen ontzag.

„Hè," dacht de ezel, „ik wou, dat *ik* een leeuw was en ieder voor *mij* op de vlucht ging! Dat zou eerst nog eens mooi wezen."

Zooals 't meer gaat: als je lang over iets denkt, dat je graag zoudt willen, en 't je voorstelt, begin je er steeds meer naar te verlangen. Ja, maar hoe moest dat nu? Ons ezeltje kon toch maar niet zoo op eens omgetooverd worden in een leeuw?

Wacht maar en je zult 't hooren hoe hij op zijn manier toch een poosje voor leeuw speelde en zich — dat was het dwaze van 't geval — ook verbeeldde, dat hij er werkelijk een was. —

Op een van zijn tochten — hij was namelijk, door hoogmoed gedreven, stilletjes uit zijn stal weggeloopen — vond hij het vel van een gestroopten leeuw onder de struiken liggen.

Je moet maar gelukkig zijn, hè?

Grauwtje was danig ingenomen met zijn vondst, dat kan je begrijpen en had aanstonds een prachtig plan klaar.

Eerdat hij 't echter ten uitvoer bracht, keek hij overal rond of soms iemand hem zag, want dat kon 't niet lijden, weet je! — Neen, er was geen enkel dier heinde of ver te bekennen.

Toen Grauwtje hieromtrent gerustgesteld was, kroop hij één, twee, drie in 't leeuwenvel. Als er een waterpoel in de buurt was geweest, zou hij er zich bepaald eens in gespiegeld hebben om te weten hoe indrukwekkend hij er nù wel uitzag. Fier schudde hij zijn pas verworven manen.

„Me dunkt, ik ben op en top een leeuw," sprak hij bij zichzelf, terwijl hij zijn wandeling voortzette. „Nu ga ik alle dieren eens flink bang maken. Wat zullen ze 't op een loopen zetten als ze mij zien!"

Zoo gezegd, zoo gedaan. Ternauwernood ontdekten de dieren maar een tipje van hem in de verte of ze sloegen al op de vlucht. Hij had dus wèl wil van zijn vermomming!

„En nu ga ik ook naar mijn baas," zei hij ten laatste — „hem wil ik ook eens schrik aanjagen, nu ik een leeuw geworden ben!"

Statig wandelde hij naar huis en stak zijn kop door

de open deur van den stal, waar zijn baas aan 't werk was. Maar deze werd heelemaal niet angstig — de man zag dadelijk, wat de dieren ook wel bemerkt zouden hebben als ze niet zoo hard waren weggeloopen, dat Grauwtjes lange ooren uit 't leeuwenvel te voorschijn kwamen en hij dus niet met een leeuw, maar met zijn eigen ezel te doen had. Hij begon eerst te lachen om die dwaze vertooning, maar werd

„En nu ga ik ook naar mijn baas."

toen boos over 't malle gedoe van den dwazen Langoor en gaf hem een flink pak slaag om hem van zijn aanstellerij te genezen.

Wie meer wil schijnen dan hij is
komt slecht te pas — dat is gewis —
dus spiegel je aan Langoor, vrind,
dat je nooit zoo iets doms begint.

II.

De haas en de schildpad.

> *Vlugheid* is veel,
> maar *gestadigheid* meer —
> mooglijk bemerk je
> dit zelf ook een keer.

De haas, die erg vlug ter been was, bespotte op zekeren dag de langzame schildpad, die, bij hem vergeleken, niet meer dan over den weg *kroop*.

„Weet je wat," zoo stelde hij voor, „wij moesten eens met ons beiden om 't hardst loopen. De vos zal dan onze scheidsrechter zijn. Hoe denk je daarover?"

„'t Is mij goed," antwoordde de schildpad, die net deed of zij 't niet bemerkte, dat de haas den draak met haar stak. „Laten we maar dadelijk beginnen!"

„Wie 't eerst bij den berkeboom op de open plek in 't bosch is, krijgt van den ander vijftig gulden," zei de haas en lachte in zijn vuistje, want hij twijfelde er natuurlijk geen oogenblik aan, dat hij de winner zou zijn."

„Top," riep de schildpad, bedachtzaam knikkend en zette zich meteen kalmpjes in beweging.

„Langzaam maar aan, dan breekt het lijntje niet," schreeuwde de overmoedige haas: „me dunkt ik kan wel op drie pooten loopen en je eerst nog een flinken voorsprong laten!"

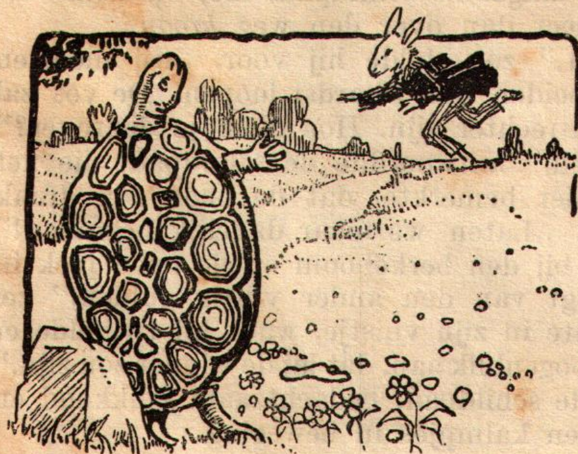
„Ja, dat moet jij maar weten," zei de schildpad en

kuierde zonder meer om te zien, door.

Toen de haas eenmaal begon, had hij de schildpad natuurlijk gauw ingehaald, ja, was haar weldra een heel eind vóór gekomen.

'tWas heerlijk zomerweer, maar toch voor een wedloop wel wat warm. Na een poosje dacht de haas dan ook: „'t Is eigenlijk dwaasheid zoo te rennen en me af te matten. Die sukkel komt misschien wel nooit zoo ver. Weet je wat, ik ga hier lekker in de schaduw een poosje uitrusten."

Hij kroop onder een bremstruik en maakte 't er zich gemakkelijk. Van lieverlede werd hij dommelig en deed een heerlijk dutje.

„Haas, ik ben er al!"

De schildpad was ondertusschen langzaam, maar zeker voort gesukkeld. Ze hield geen oogenblik op om zich te verpoozen en kwam zoo, na verloop van tijd, langs den slapenden haas.

Toen de haas wakker werd, verwonderde hij er zich over, dat de zon al zoo ver gedaald was. „Ik heb langer geslapen dan ik dacht," sprak hij bij zichzelf, „maar geen nood, dat kan 't wel lijden. Ik zie de schildpad nog op geen velden of wegen."

De haas vergiste zich echter leelijk. Dit zou hem weldra blijken.

Op eens klonk de stem van de schildpad uit de verte: „Haas, ik ben er al! Waar blijf je?"

En ja, toen de haas buiten adem bij den berkeboom kwam, zag hij daar de schildpad al doodkalm en geheel uitgerust zitten genieten van den mooien zonsondergang.

De vos lachte dat hij schaterde om 't teleurgestelde gezicht van den haas en ook de schildpad had schik — dat kan je begrijpen! —

Houd vol, welk werk
je ook begint —
bedenk het steeds:
d'aanhouder wint!

III.

De vos en de reiger.

Je meent heel slim te zijn,
maar strakjes is 't *jouw* beurt
en wordt je zelf gefopt,
zooals je dra bespeurt.

De vos had eens een gulle bui en vroeg den reiger bij zich op visite.

Maar zooals je weet is de vos een echte schelm, die

't niet laten kan iemand in 't ootje te nemen. Toen 't tijd werd voor den maaltijd had hij dan ook juist een plannetje uitgesponnen. Verbeeld je: hij liet soep opdienen op zulke groote, platte borden, dat zijn gast er ternauwernood een druppeltje van naar binnen kon krijgen met zijn langen, dunnen snavel. De soep geurde heerlijk en de reiger had bepaald trek, dus 't was erg sneu voor hem, vindt je ook niet?

Hij hield zich echter groot.

Hij hield zich echter groot en zag 't schijnbaar kalm aan, dat de vos, behalve zijn eigen bord, meesmuilend ook dat van zijn gast leegmaakte.

Na verloop van eenige weken, zond hij op zijn beurt den vos een uitnoodiging nu ook eens bij hem te komen eten.

De vos ging er zonder erg op in en gaf de boodschap mee terug, dat hij graag zou komen.

Vroolijk verscheen hij dan ook op den afgesproken dag. Hij had een langen marsch achter den rug en voelde zich zoo hongerig, als een gezonde vos maar kan wezen.

„Kom, we zullen maar dadelijk aan tafel gaan," zei de reiger.

Dit klonk den vos als muziek in de ooren, maar o heden — — er stond niets dan een aarden kruik met een langen, nauwen hals voor ieder van hen klaar! Daar was heerlijk, fijn gehakt vleesch in, vertelde de reiger, die er zijn snavel meteen in stak en 't eene lekkere brokje na 't andere oppikte.

De vos kon echter enkel maar een beetje langs den rand likken en kreeg zoodoende amper wat te proeven.

Toen dacht hij op eens aan de poets, die hij den reiger onlangs gespeeld had.

„Ja," sprak de reiger, die wel ried wat er bij zijn gast omging, „zoo gaat het, vrind, wie kaatst moet den bal verwachten. Ik hoop, dat dit een goede les voor je wezen zal!"

„Wat gij niet wilt dat u geschiedt" —
— je weet wel hoe het verder hiet ?
ja? *toon* dan ook, dat je het weet
en nimmer deze les vergeet!

———

IV.

De gulzige hond.

O hond, hoofdschuddend zie 'k je aan —
jou komt je hebzucht duur te staan!
wees toch tevreden met je been —
ik zeg maar: beter één dan geen!

Een hond, die ook een been in zijn bek had!

Een hond had een heerlijk kluifje gevonden. In een paar dagen had hij niet zoo iets smakelijks gehad en was er dus erg mee in zijn schik. Hij wou 't mee naar huis nemen, om er daar op zijn gemak van te genieten.

Nu moest hij evenwel over een breede sloot. Er was een brug overheen geslagen. Onze vriend, die 't been stevig tusschen zijn sterke tanden hield, keek, toen hij midden op die brug was, zoo eens terloops in 't water.

Wat was dat? Wat zag hij daar? Een hond, warempel een hond, die ook een been in zijn bek had.

Begeerigheid keek hem de oogen uit. Hij wou dien anderen hond 't been afpakken, jazeker. Meteen deed hij zijn bek open om de daad bij 't woord te voegen. — —

Och, och, wat was dàt een misrekening. Zijn eigen kluif viel in 't water — *die* was hij dus kwijt — en 't been van dien anderen hond? — Je hebt het zeker al begrepen — er was geen andere hond en dus ook geen andere kluif. Wat hij zooeven in 't water gezien had, was zijn eigen spiegelbeeld geweest!

De gulzige, bedrogen hond stond nog een poosje van teleurstelling te blaffen en droop toen, met hangenden kop, af, naar huis. —

Wie meer wil hebben dan betaamt,
en daarvoor slim een plan beraamt,
moet alles missen tot besluit,
en komt dus heel bedrogen uit.

V.

De dankbare muis.

Veracht het kleine muisje niet —
wie weet wat dienst 't je nog eens biedt,
heer leeuw, als sterkte je niet baat
en men je naar het leven staat.

Na een heel drukken, vermoeienden dag van jagen, had de leeuw zich onder de struiken van zijn jachtgebied teruggetrokken. Met een vervaarlijken geeuw strekte

Krijgertje spelen over den leeuwenrug.

hij zich uit en was weldra in een diepen slaap verzonken.

Een troep dartele muisjes kreeg den geweldige in 't vizier en maakte er een spelletje van heel gauw met fijne trippel-trappel pootjes over hem heen te loopen. Hun gewicht was zoo gering en ze deden 't zoo vlug, dat hij er niets van zou bemerken, zoo dachten ze.

In 't eerst ging 't ook alles goed. De leeuw snurkte zoo hard, dat zijn heele lichaam er van trilde. Nu werden de muizen overmoedig en begonnen in woesten ren krijgertje te spelen over den leeuwenrug. —

De koning der dieren ontwaakte en — pats had hij, zijn klauw op een klein, verschrikt piepend muisje gezet, dat niet bijtijds had kunnen ontsnappen.

't Muisje dacht, dat zijn laatste oogenblik gekomen was.

„Och heer leeuw," zoo smeekte 't arme diertje, „spaar

mij toch 't leven; ge zijt toch waarlijk te groot, om u zoo te vernederen, dat ge een onnoozel, klein beestje als ik ben, zoudt dooden." —

De leeuw dacht even na en hief toen met een grootmoedig gebaar zijn poot op, om 't muisje vrij te laten.

Verheugd rende dit weg, maar riep toch nog in de gauwigheid: „heer leeuw, ik zal 't nooit vergeten; ik hoop nog eens gelegenheid te krijgen u mijn dankbaarheid te toonen!" —

Hierop lachte de leeuw, dat de heele omtrek er van daverde, zoo'n zot idee vond hij 't, dat 't kleine, nietige muisje nog eens wat voor *hem*, den machtigen koning der dieren, zou kunnen doen. —

Maar hij had te vroeg gelachen.

Niet lang hierna geraakte de leeuw in een sterken strik, dien de jagers voor hem gespannen hadden. Hoe hij worstelde en rukte om los te komen, 't mocht hem, ondanks zijn groote lichaamskracht, niet baten. Van schrik en woede begon hij hevig te brullen. Uren ver in 't rond werd 't gehoord.

Alle dieren kropen angstig weg, maar 't kleine muisje sprak bij zichzelf: „nu is mijn tijd gekomen —" en spoedde zich naar den gevangen leeuw.

Het muisje verloor geen oogenblik met praatjes; dadelijk begon het met zijn spitse, scherpe tandjes aan den strik te knabbelen en hield niet eerder op, voordat het sterke touw doorgeknaagd en de leeuw dus vrij was.

**Je ziet: er is toch niets zóó klein,
of 't kan je wel tot nut nog zijn;
— ook leer je hier dat dankbaarheid
een schoone deugd is 't allen tijd.**

VI.

De gans, die gouden eieren legde.

Elken dag een gouden ei!
lieve menschen houdt 't er bij —
— maar zij hooren niet naar raad
zooals in deez' fabel staat.

Een man was in 't gelukkig bezit van een gans, die elken dag een ei van goud legde. Of hij zijn beestje ook op prijs stelde! Het had een warm nestje en kreeg elken dag maïspap te eten.

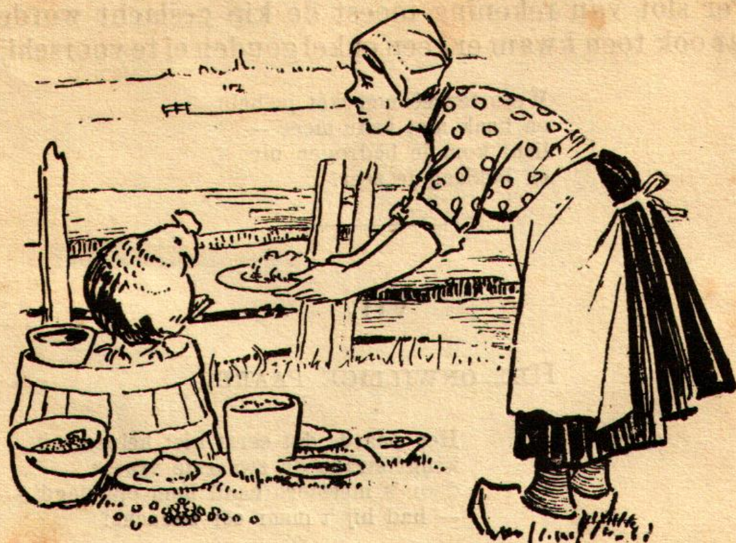
Nu woonde er op 't naburige dorp een boerin, die een kip bezat, welke ook al zoo'n wonderdier was, want iederen morgen bezorgde zij de boerin ook een gouden ei.

Deze was al even wijs met haar beestje als die man met zijn gans.

Waren ze nu allebei maar tevreden geweest met 't geschenk, dat iederen morgen hun deel werd, dan hadden zij er misschien nog jaren van kunnen genieten.

Maar neen, ongeveer tegelijkertijd begon 't plantje ontevredenheid in hun beider hart wortel te schieten en op te groeien en zij konden niet blij meer zijn met dat ééne gouden ei per dag.

De man vatte 't noodlottige voornemen op zijn gans te slachten, om zoodoende een heeleboel gouden eieren tegelijk te krijgen. Hij deed dit, sneed 't dier open en vond — niets —. Uit was 't met zijn gouden eieren — nu 't beestje geslacht was, had 't niets bijzonders, maar was een gans als alle andere.

Ze voerde 't dier dus.

En nu de boerin? Ze hoorde van 't geval en dacht: „neen, zoo dom zal ik niet zijn. Bovendien begroot 't mij ook mijn goede kip dood te maken. Integendeel, ze zal een heerlijk, lui leventje bij me hebben — ik zal 't haar nog veel beter geven dan ze 't tot nog toe gehad heeft — dan legt ze misschien wel twee of meer gouden eieren per dag."

Ze voerde 't dier dus en stopte 't toe wat ze maar bemachtigen kon. De kip werd zoo vet, dat ze haast niet meer loopen kon en — legde geen enkel ei meer. Uit was het met den voorspoed in 't huis van de boerin. —

Per slot van rekening moest de kip geslacht worden, maar ook toen kwam er geen enkel gouden ei te voorschijn.

Wees tevreê met wat je hebt
en haak niet naar meer —
licht kom je bedrogen uit
en beklaag je zeer.

VII.

Het onwillige paard.

Het paard, dat eerst niet helpen wil,
krijgt straks de zwaarste vracht
door 's meesters hand hem opgelegd — —
— had hij 't maar eêr bedacht!

Een paard en een ezel, die aan denzelfden baas toebehoorden, liepen eens naast elkaar op een zonnigen, steilen weg.

Het paard had niets te dragen, maar de ezel bezweek haast onder de zware vracht, die hem opgelegd was. Hij hijgde, steunde en klaagde om er medelijden mee te krijgen, maar 't zelfzuchtige paard trok er zich niets van aan. Zelfs toen de ezel hem smeekte, toch een beetje van zijn vracht te willen overnemen, hield hij zich doof aan dat oor en stapte luchtigjes voort naast zijn zwaar bepakten kameraad. —

Na verloop van tijd kon de arme ezel niet meer.

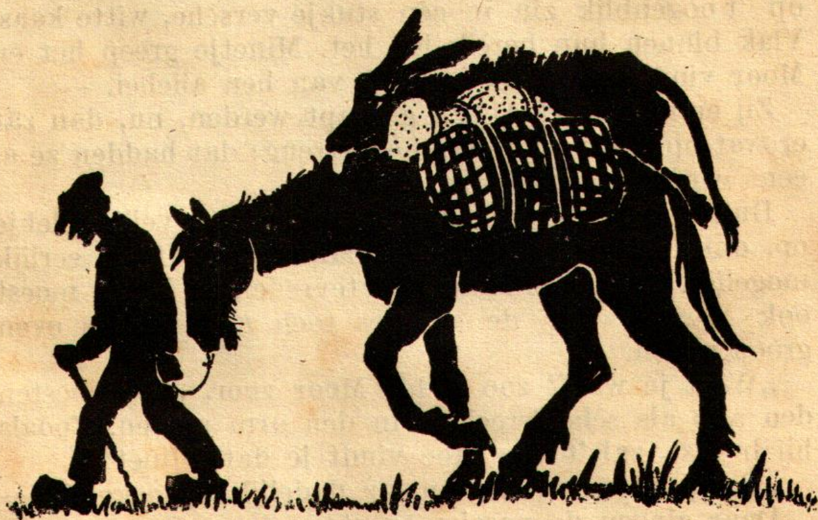
Hij bleef staan, wankelde even, zuchtte diep en viel toen neer.

Zijn baas kwam gauw naar hem toe. — Neen, hij zag 't wel, er was niets aan te doen, de ezel was dood.

Nu laadde hij den last, dien de ezel gedragen had, over op den rug van het paard en — legde er zelfs den dooden ezel nog bovenop. Ziezoo, nu kon het paard ook eens sjouwen en zwoegen en zuchten.

Had hij toch daarnet den ezel maar geholpen, 't geen voor hem toch eigenlijk maar een kleinigheid zou zijn geweest, dan was 't stellig nooit zoover gekomen.

Help toch and'ren waar je kunt
en deel in hun lot —
wie niet graag voor and'ren leeft,
kent geen waar genot.

Legde er zelfs den dooden ezel nog bovenop.

VIII.

De aap en de katten.

En wie zal jullie rechter zijn? — de aap? —
O poesjes, dat 's een veel te slimme knaap!
hij is je beidjes verreweg de baas
en gaat straks strijken met je lekk're kaas. —

Twee snoeplustige poesjes hadden kans gezien in de provisiekamer te komen. Ha, wat vonden ze hier veel van hun gading!

Hun neusjes gingen er te gast. 't Meest hadden ze op 't oogenblik zin in een stukje versche, witte kaas. Vlak binnen hun bereik lag het. Minetje greep het en Moor ving het op. Zoo was 't van hen allebei. —

Zij er mee weg! Als zij gesnapt werden, nu, dan zat er wat op. De vrouw was heel streng; dat hadden ze al eens eerder ondervonden.

Buiten gekomen zochten ze gauw een veilig plekje op, om de kaas te verdeelen. Minet deed 't zoo eerlijk mogelijk. Toch was Moor niet tevreden en Minet moest ook zeggen, dat de stukjes toch niet precies even groot waren.

„Weet je wat," zoo stelde Moor voor, „we moesten den aap als scheidsrechter in den arm nemen. Zooals hij beslist, zal 't zijn. Hoe vindt je dat, Minet?"

„Best, laten we hem maar dadelijk opzoeken." — Daar gingen de poesjes op stap.

Gelukkig was de aap thuis. Hij zag er heel gewichtig

uit, zooals 't voor een rechter past. De dieren kwamen dikwijls bij hem om raad, als ze een geschil hadden, moet je weten.

„Wel?" vroeg hij en keek de poesen een beetje van uit de hoogte aan.

„Ik hoop, dat je me niet te lang zult ophouden."

„O neen, heer rechter," zei Moor, „u zult ons zeker wel gauw kunnen helpen." Hierop vertelde hij wat ze van hem wilden.

„Ja," sprak de aap, „dat gaat toch zóó maar niet. Ik zal er een weegschaal voor moeten halen. — — Juist, dit eene stukje is iets grooter dan 't andere. *) Wacht — —" Meteen beet hij er wat af.

„Nu nog eens probeeren. — — Hé, nu is 't andere stukje weer een beetje grooter." — Weer een hap.

De poesjes begonnen bedenkelijk te kijken, vooral toen de aap al wegende doorging, nu van 't eene, dan van 't andere stukje wat af te bijten.

„Schei er nu maar uit," riep Minet eindelijk angstig uit. „We zijn al tevreden en zullen 't wel verder samen uitmaken."

„Neen, neen," de aap schudde bedenkelijk 't hoofd. — „We kunnen er niet losjes overheen loopen — dat gedoogt de ernst van de rechtspraak niet." En hoe de poesjes ook smeekten, hij liet zich niet weerhouden, maar woog, en at kaas, nu van 't eene, dan van 't andere brokje. Op 't laatst waren er nog maar kleine snippertjes van over, zooals de poesjes met leede oogen zagen en

---

*) Zie plaatje omslag.

die moest hij hebben als loon voor zijn moeite, zei hij. —
De poesjes konden dus zonder kaas weggaan.
Als ze weer eens iets te deelen hadden, zouden ze 't toch maar liever zelf doen, vonden ze.

Beter wat schade
dan 't al te verliezen;
minlijke schikking
is ver te verkiezen.

IX.

De vos en de druiven.

Zoo vosje, houdt je niet van druiven?
— neen? —
maar waarom kwam je dan zoo gauw
hierheen?
zijn ze te zuur of — hangen
ze te hoog?
mij fop je niet, 'k zie je
begeerig oog!
o vosje, vosje, loop maar
schielijk heen,
dat is geen kostje voor jouw
mondje, — neen! —

Er was eens een vos, die tegen den avond een wandeling, of beter gezegd, strooptocht, placht te doen. —
Op zekeren keer kwam hij in een tuin, waar prachtige druiven tegen een muur groeiden. Wat een zware, volle trossen!
Onze vos keek er begeerig naar. Hoe jammer voor

hem, dat ze zoo hoog hingen. Hij kon ze met geen mogelijkheid bereiken, zelfs niet als hij een aanloop nam en er naar toe sprong.

Tal van vergeefsche pogingen deed onze vos.

Toen moest hij het ten slotte opgeven. Hij wierp nog een blik vol spijt naar de groote, wazig-blauwe, rijpe druiven en bromde: „Och wat, ik houd er niet eens van; 't zijn bovendien ook zure, onrijpe dingen — neen, dáár kan ik best afblijven." —

Toen keerde hij zich om en verliet den tuin.

Kon ze met geen mogelijkheid bereiken.

Kameraad,
zeg eens: gaat
't jou ook wel
zoo bij 't spel? —
je verliest
en verkiest
niet meer mee
te doen — nee —
't spel is flauw,
zeg je gauw;
't druifje is zuur,
ja, secuur!

X.

De wind en de zon.

Laat de wind maar razen,
lacht de lieve zon —
wie zou mij weerstreven
als ik eens begon?
en zij wacht gelaten
tot de storm bedaart —
dan zendt zij haar stralen
neder op de aard'.

De wind en de zon hadden 't er eens over wie van hen beiden wel de sterkste zou wezen.

„Natuurlijk *ik*," riep de wind en zette een hooge borst op, terwijl hij zijn dikke, bolle wangen geweldig opblies. „Wie moet niet voor mij wijken? Zelfs de allerhoogste boomen buigen zich onder mijn macht en de menschen — nu, met hen heb ik al heelemaal vrij spel. Als ik er zin in heb, verniel ik hun daken, werp hun schoorsteenen naar beneden en sla hun ruiten in — tegen mij kunnen ze niet aan!" —

„En toch geloof ik," sprak de zon met een vriendelijken glimlach, „dat ik sterker ben, al gebruik ik niet zulk ruw geweld als jij."

„Bewijzen, bewijzen," zei de wind, in zijn eer getast. „Zoo iets is gemakkelijk uitgesproken, maar je moet 't ook kunnen bewijzen. Ik stel voor een weddingschap aan te gaan."

„Nu, dat is mij best," verklaarde de zon.

„We moesten," zoo vervolgde de wind, „allebei eens beurt om beurt onze krachten op gindschen wandelaar beproeven. Wie er in slaagt hem van zijn overjas te ontdoen, is de sterkste van ons tweeën."

„Goed; begin maar," lachte de zon en liet 't wolkengordijn zoolang neer, waarbij zij evenwel zorg droeg een klein kijkgaatje open te houden. Ze wou toch wel eens zien hoe haar tegenstander 't aanpakken zou, weet je. —

De wind nam een geduchten aanloop en stormde op den niets kwaads vermoedenden wandelaar af. Hij wierp hem haast omver en rukte en trok toen zóó aan zijn jas, dat de panden als vleugels achter hem aan fladderden, kortom, hij stelde alles in 't werk om de weddingschap te winnen.

Toen 't evenwel niets gaf, liet hij hulptroepen aanrukken: regenbuien en hagelslag — zelf tierde en raasde hij en zwol aan tot een orkaan, maar er werd met dit alles niets anders bereikt dan dat de wandelaar zich dichter dan ooit in zijn jas hulde, die de wind hem betwistte. Met beide handen hield hij dit kleedingstuk om zich heen geslagen. —

't Eind van 't lied was, dat de wind het moest opgeven.

Brommend trok hij zich terug en werd uit schaamte over zijn nederlaag heel stil.

Nu was het de beurt der zon. Zij haalde lachend het gordijn op en keek den armen, doornatten en vergwaaiden wandelaar vriendelijk aan, terwijl zij hare stralen kwistig neer zond. — Hoe anders zag 't er nu in 't rond uit! —

De regen- en hagelwolken waren verdwenen — de koude mist was opgetrokken. — Ja, 't werd bepaald

Zelf tierde en raasde hij.

warm in de lucht. De wandelaar knoopte tenminste zijn overjas al los en ademde weer vrijer.

Maar de zon had haar werk nog niet ten volle gedaan. Zij koesterde de aarde met haar stralen en zond nog meer warmte naar beneden, totdat de wandelaar op ééns

zijn jas uittrok, die over den arm nam en weer geheel bijgekomen en verkwikt, vroolijk zijn weg voortzette.

Zoo had de zon dus de weddingschap glansrijk gewonnen.

Met vriend'lijkheid wordt meer gedaan
dan met geweld — neem dat maar aan
en spiegel je aan zon en wind
als gij j' in zoo'n geval bevindt.

XI.

De oude man en zijn zoons.

Wie kibbelt, breekt zichzelven af;
met dien gaat 't net als met zoo'n staf:
één wordt verbroken als een riet,
maar heel zoo'n bundel breekt men niet.

Een huis vol jongens, die van klein-af met elkaar kibbelden en vochten en ook bij 't ouder worden telkens oneenigheid hadden! Geen wonder, dat hun oude vader er een zwaar hoofd in had, hoe 't wel met hen zou gaan, als hij er eens niet meer was.

Dikwijls dacht hij hierover na en kon dan vaak van zorg niet slapen.

Nadat hij weer eens zoo'n slapeloozen nacht had doorgebracht, liet hij al zijn zoons tegelijk in zijn werkkamer komen. Hij had hun wat te zeggen, verklaarde hij.

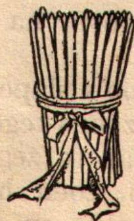
Vreemd keken ze op, toen hun vader een bundel staven te voorschijn haalde en den oudste vroeg dien door te breken. De stokken waren ieder op zichzelf niet

bijzonder dik, maar toch kon hij den bundel niet stuk krijgen. Nu moest de tweede zoon 't probeeren, toen de derde en zoo 't heele rijtje langs. Niemand slaagde er evenwel in. Hierop maakte hun vader den bundel los en gaf ieder van hen één staaf — Konden ze die doorbreken? — O ja, heel gemakkelijk!

„Zien jullie nu wel, dat eendracht macht maakt?" vroeg hij zijn kinderen, „en dat ieder op zichzelf zwak en machteloos is? Zoo zal 't jullie ook gaan in 't leven. Weest eensgezind onder elkaar en d' een zal den ander tot steun zijn." —

Zoo sprak de wijze, oude vader en zijn zoons namen deze les ook ter harte.

„Eendracht maakt macht,"
ja, wie zou dit niet weten?
toch wordt 't heel vaak
door de wereld vergeten —
denk er maar goed aan
in huis en gezin — —
zoo haal je stellig
den voorspoed er in!

XII.

De schat in den akker.

Wie zou niet graag een schat verwerven?
Zij spitten dus het akkerland —
en weldra golft het goudgeel koren
als loon voor hunne vlijt'ge hand.

Er was eens een landbouwer, die ook verscheidene zoons had, evenals de man, van wien ik je zooeven verteld heb. *Zijn* zoons leefden echter in goede verstandhouding met elkaar, maar ze waren wat lui uitgevallen. Dit verdroot hun vader, die zijn heele leven lang hard gewerkt en zijn boerderij flink vooruitgebracht had. Als hij over zijn land kuierde en zijn akkers aanzag, dacht hij vaak: „ik word oud en zal niet zoo lang meer leven — hoe zal 't hier dan echter wel uitzien — — och, ik vrees, dat als ik er niet meer ben, alles binnenkort treurig verwaarloosd zal zijn."

De oude boer tobde er bepaald over.

Toen hij zijn einde voelde naderen, riep hij zijn zoons bij zich en sprak:

„Kinderen, ik moet jullie verlaten. Mijn geheelen schat echter laat ik jullie achter. Je zult hem in gindsch stuk akkerland verborgen vinden." —

De zoons hoorden hiervan vreemd op, maar hun vader was te zwak om hieromtrent nader vragen te stellen. —

Toen hij gestorven was, dachten zij weer aan zijn

woorden en na verloop van tijd besloten zij toch eens naar dien schat te gaan graven.

Zij delfden en spitten en werkten den grond om, dat 't een aard had, maar van een schat was niets te zien.

Toch wilden zij 't niet opgeven en de een stond nog vroeger op dan de ander, om 't groote stuk akkerland

Wat er echter te voorschijn kwam, geen schat.

over zijn geheele lengte en breedte door te graven. Wat er echter te voorschijn kwam, geen schat.

„Ja," zei de oudste zoon, „'t land is nu zoo diep omgespit, kijk eens, de aardkluiten zijn vet van vruchtbaarheid — we moesten er maar koren in zaaien, nu 't met dien schat toch niets wordt."

Dit vonden de anderen best. Er werd koren in gezaaid, dat te zijner tijd welig opschoot en dichte, volle halmen voortbracht. Zware korrels rijpten er in de aren. In jaren hadden ze niet zoo'n rijken oogst gehad.

Toen ging den zonen een licht op en begrepen ze wat hun vader bedoeld had. Den verborgen schat hadden ze nù gevonden, niet in goud, maar in de vruchten van eerlijken, vlijtigen arbeid. —

Weet je hoe het is gelegen?
arbeid is een groote zegen;
vroolijk dus maar aangevat —
wie met lust werkt, vindt een schat!

XIII.

De stadsmuis en de veldmuis.

De veldmuis ging wel graag terug
naar 't holletje op 't land --
benijdde heusch neef stadsmuis niet
om zijnen hoog'ren stand.

In hun jeugd hadden de muisjes veel samen gespeeld, want ze waren neven. Bij 't ouder worden waren hun wegen evenwel uit elkaar gegaan: de een woonde in een groote stad en de ander buiten, toen ze na langen tijd weer voor 't eerst van elkaar hoorden. —

De veldmuis besloot zijn neef eens te gaan opzoeken. Hij had toch boodschappen in de stad te doen en kon 't dus mooi waarnemen.

Na lang vragen en zoeken vond hij 't huis, waar zijn neef woonde. 't Was een groot, deftig heerenhuis, dat zooals hij weldra zag, keurig en smaakvol was ingericht.

„Nu, nu, mijn neefje heeft 't goed getroffen," prevelde de eenvoudige veldmuis en hij zag er eigenlijk een beetje tegenop hem te ontmoeten, vreezend dat de stadsmuis

in die rijke omgeving heel trotsch en ongenaakbaar zou zijn geworden.

Neen, dit viel toch mee! Zoo gauw de stadsmuis zijn neef zag, snelde hij naar hem toe en begroette hem allerhartelijkst.

't Was tusschen hen beiden weer net als van ouds. Wat hadden ze veel te praten! Natuurlijk moest de gast ook blijven eten.

Een fijne maaltijd werd opgediend — de heerlijkste spijzen verschenen op de tafel. De veldmuis werd er verlegen mee en zei: „neef, ik durf je waarlijk niet te vragen ook eens bij mij te komen. Ik woon heel bescheiden in een holletje op 't veld en meer dan een paar korenhalmen kan ik je niet voorzetten."

De stadsmuis lachte en voelde zich gestreeld, terwijl hij steeds meer lekkernijen te voorschijn haalde. —

Plotseling echter, juist toen zij danig aan 't smullen waren, weerklonken er zware voetstappen.

De stadsmuis sprong op en liet dadelijk alles in den steek.

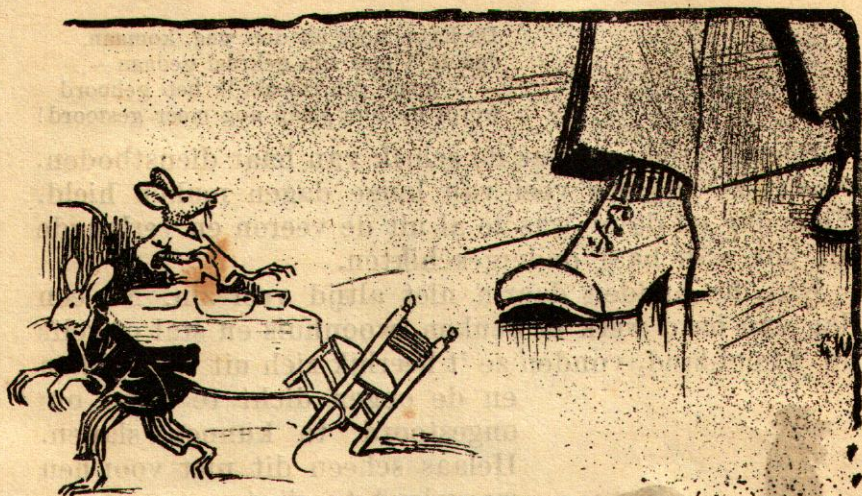
„Vlucht," riep hij zijn neef toe — „daar komt de huisknecht aan — hij heeft me al eens bijna gepakt."

Doodelijk verschrikt rende de veldmuis mee. Eindelijk zaten ze beide nog bevend van angst in een klein hoekje achter 't gordijn gedoken.

„Als hij nu de kat maar niet haalt," prevelde de stadsmuis. „Och, ze zijn hier zoo fel tegen muizen."

„Hoor eens," fluisterde de veldmuis terug — „'t is hier prachtig, maar in zoo'n voortdurenden angst zou ik niet kunnen leven. Ik ga liever naar mijn nederig

holletje terug, waar ik vrede heb bij mijn eenvoudigen maaltijd van graankorrels. Al je rijkdom en overvloed benijd ik je niet. Als je 't hier soms te benauwd mocht

Daar komt de huisknecht aan.

krijgen, kom je maar bij mij. — Ik geloof, dat ik jou per slot van rekening meer heb aan te bieden dan jij mij!"

De stadsmuis moest het toestemmen — ja, zoo was het. Alles wel beschouwd, leefde zijn eenvoudige neef gelukkiger en meer onbezorgd dan hij. —

Rijkdom geeft niet enkel lust —
beter arm en daarbij rust;
wie tevreê is, heeft het goed, — —
hunker niet naar overvloed!

XIV.

BOERIN VROEG-OP.

De haan moet uit den weg, komaan,
dan is 't met zijn gekraai gedaan – –
– – maar och, zooals ik heb gehoord
wordt nu hun slaap nog meer gestoord!

Boerin Vroeg-op was de schrik van haar dienstboden, omdat ze zoo erg veel van lange dagen maken hield. Voor dag en dauw was ze al uit de veeren en verlangde dit ook van haar ondergeschikten.

Nu, die hadden daarin niet altijd veel zin. Na een dag van hard werk in keuken, woonhuis en stal of zelfs op 't hooi-land, vonden ze 't heerlijk zich uit te strekken en de oogen dicht te doen om ongestoord te kunnen slapen. Helaas scheen dit niet voor hen weggelegd te zijn!

Zijn eerste gekraai weerklonk.

Pas waren zij in de rust, zoo kwam 't hun voor, of ze werden al weer geroepen en dit niet altijd op een heel zachtzinnige manier.

Boerin Vroeg-op was een hardhandige vrouw. Ik geloof dat ze van niemand op de wereld hield en mensch noch dier ooit vriendelijkheid bewees, uitgezonderd haar mooien haan.

Dat was een prachtig, groot dier met een geluid, neen

maar, — als hij kraaide, moest de heele buurt er naar luisteren, en wie nog sliep moest stellig wakker worden.

Boerin Vroeg-op vertrouwde er altijd op dat haar haan haar wekken zou. Zoo gauw zijn eerste gekraai weerklonk, stond zij op en riep dan meteen haar personeel.

Geen wonder, dat de knechts en meisjes hoe langer hoe meer hekel aan den haan kregen en dien levenden wekker verfoeiden. Zij vatten 't snoode plan op, hem dood te maken. Eerst dan zouden ze ongestoord kunnen slapen, dachten ze.

Op zekeren dag werd dit booze opzet ten uitvoer gebracht en dien avond gingen alle ondergeschikten op de boerderij tevreden naar bed. Voortaan zouden ze een goede nachtrust hebben!

Maar och, wat was dàt een misrekening van hen geweest!

Boerin Vroeg-op, die haar naam niet tevergeefs droeg, was zóó aan vroeg opzijn gewend, dat ze, nu ze haar haan als vasten wekker miste, op de onmogelijkste uren wakker werd en dan ook haar personeel op kwam kloppen. 't Was vaak nog midden in den nacht, als zij haar ronde deed bij de slaaplustige luidjes, die hun illusie vervlogen zagen.

Hadden zij den haan maar laten leven. 't Was er nu voor hen eer erger dan beter op geworden!

Niet altijd is verandering
meteen ook een verbetering —
wie zich eens mooi te helpen meent
is vaak hij, die straks 't luidste weent.

XV.

De eik en het riet.

De eik verheft zich op zijn kracht,
het riet is stil en klein —
wie zou er tegen 't stormgebruis
wel 't best gewapend zijn?

De fiere eikeboom zag vol minachting neer op het broze riet. 's Avonds als het stil rondom was en alleen het avondkoeltje door zijn takken ruischte, wilde hij zich echter wel eens vernederen om een praatje met zijn eenvoudigen buur te maken. Dan liet hij 't echter geducht bemerken hoe ver hij zich boven 't riet verheven waande. —

Op zekeren avond begon hij 't riet te bespotten, omdat het zich boog voor den stormwind in plaats van hem met opgeheven hoofd te trotseeren.

„Zie naar mij!" riep de eik; „ik sta onwrikbaar, hoog opgericht en tart den storm, maar jij — bah — je buigt je slaafs voor hem ter aarde."

„Ja," sprak het riet, „dat is zoo, maar — —"

„Och, zwijg, ik wil niet eens naar je luisteren. Ik begrijp zelf niet hoe ik er bij kom me zoo te vernederen om met jou, nietig halmpje, te praten, ik, de trotsche eikeboom!"

Toen zweeg het riet, als de verstandigste en wijste van de twee.

In den nacht stak er een hevige storm op, die den geheelen omtrek teisterde.

De eik hoonde den wind toen deze kwam aanbruisen en stond rechtop en sterk als altijd. Het riet echter

Het riet echter sidderde en boog 't hoofd.

sidderde en boog 't hoofd in 't gevoel van zijn afhankelijkheid.

Toen de morgen aanbrak was de storm bedaard. Alles wat leefde, herademde.

Wat een verwoestingen waren er evenwel aangericht!

Dat was een treurig gezicht, vooral de aanblik van dien trotschen eik, die daar geveld lag met versplinterden stam. De orkaan had hem neergesmakt en zijn zwaren stam gebroken, alsof 't een dunne tak was geweest.

Maar het riet was ongedeerd. Het had den storm niet getrotseerd, doch zich gewillig voor zijn macht gebogen.

Wie niet buigen wil, moet breken —
dikwijls zal je 't kunnen zien –
wie intijds zich leert te bukken,
is 't gelukkigst bovendien. –

XVI.

Het melkmeisje dat zulke mooie plannen maakte.

Droomen, droomen bij de vleet!
maar als je de melk vergeet
kan je wel weer huiswaarts gaan —
met je plannen is 't gedaan!

Elken marktdag ging het melkmeisje naar de stad om melk te verkoopen en allerlei dingen in te slaan voor haar boerin.

Deze was heel tevreden over haar en beloofde haar op zekeren keer, dat zij deze week de opbrengst van de melk eens voor zichzelf mocht houden. Wat ons meisje blij was!

Van dat zij 't hek der boerderij uitging, totdat ze een heel eind op den landweg was voortgestapt, had

ze er onophoudelijk aan moeten denken wat zij met haar verdiende geld zou doen.

Nu was ze al bijna bij de stad. Zie, de torens begroetten haar reeds als oude bekenden. Juist had zij ook haar plannen klaar.

De emmer tuimelde.

„Met het geld, dat ik voor de melk krijg,” zoo sprak ze bij zichzelf, terwijl ze den grooten, platten emmer, dien ze naar 's lands gebruik op 't hoofd droeg, wat meer in evenwicht bracht, „koop ik eieren; die laat ik uitbroeien en als de kuikentjes zijn uitgekomen voer ik ze flink, dat ze gauw groote, sterke hoenders worden. Dan mest ik ze en verkoop ze voor hooge prijzen op de markt. Wat zal ik dan rijk worden! Ik zou biggetjes voor dat geld kunnen koopen om later varkens te mesten. Als mij alles wat meeloopt, verdien ik er bepaald wel zooveel mee, dat ik zelf een koe kan koopen. En als ik eerst maar één koe heb, krijg ik er wel meer bij ook — ja,

ik zie me al op een eigen boerderijtje zitten met een paar flinke melkkoeien, varkens, kippen, misschien zelfs wel een paard. Dan ga ik met mijn karretje de melk naar de stad brengen en kijk heel trotsch naar mijn kennissen, die nog altijd te voet met de melkemmers moeten sjouwen — o — o."

Zij slaakte een doordringenden kreet want, terwijl zij al vast „heel trotsch" wou kijken, maakte ze een onwillekeurige beweging met 't hoofd, waarbij ze haar melkemmer geheel en al vergat. — De emmer tuimelde naar beneden — en — de kostelijke melk stroomde er uit en vormde een grooten plas op den weg. —

Vaarwel schoone droomen, mooie plannen — 't geld voor de melk zou zij nu zelfs niet krijgen om van al 't andere maar niet eens te spreken! Hoe vreeselijk sneu, hé? —

Ik zal dit en ik zal dat —
hola, wacht eens, lieve schat
en vergeet wat 't naast ligt, niet — —
anders heb je slechts verdriet! —

XVII.

Het dappere geitje.

Ja, nu heb je praats genoeg,
maar was 't anders, maat,
stondt je op beganen grond —
dàn wist je geen raad!

Geitjes kunnen goed klauteren. Dat weet je zeker wel? In bergstreken moet je ze over rotsblokken zien

kuieren en behendig van het eene steengevaarte op het andere zien springen! Zulke gymnastische toeren doe je ze niet na.

'''t Geitje van deze fabel stond niet op een rotsblok, maar op 't dak van een huis. Hoe was 't daar op gekomen en wat wilde het daar zoeken? Ja, dat wordt er ons niet bij verhaald; misschien was 't louter nieuwsgierigheid van het diertje. In ieder geval het stond daar nu en keek parmantig in 't rond.

Zijn gezworen vijand.

Op eens kreeg 't zijn gezworen vijand, den wolf, in 't oog. Wat had 't kleine ding al veel leelijks van den wolf hooren vertellen! Zijn moeder en verscheidene familieleden spraken met den grootsten afschuw van den wreeden wolf en lieten geen gelegenheid voorbijgaan 't geitje voor dien snoodaard te waarschuwen. — Geen wonder dat 't geitje eigenlijk erg bang voor den wolf was!

Maar — wat deed me dat parmantigheidje? — Heel

wijs keek 't kleine ding naar beneden en begon den wolf, die immers toch niet bij hem komen kon, uit te maken voor alles wat leelijk was.

„Ha — ha," zei de wolf, „dom geitje, omdat je je veilig voelt daar boven op het dak, durf je alles tegen me te zeggen. Maar kom eens hier en herhaal 't dan eens? — Ik wed dat je moed je dan wel begeven zou! Je plaatsje daar hoog en droog op 't dak maakt je zoo dapper — dat is de heele zaak." — Meteen keerde hij zich om en liep weg want hij had er geen zin in, het smalen van dat wijsneusje nog langer aan te hooren. —

't Is altijd leelijk om te pralen,
maar 't allerergste is: te smalen
je *machteloozen* vijand, vent,
voor wien je anders angstig bent.

XVIII.

De molenaar, zijn zoon en de ezel.

Och molenaartje, hoor toch niet
naar al den raad, dien men je biedt!
hoe of je 't ook probeeren mag —
gerust, het wordt een kwade dag! —

Aan 't eind van 't dorp stond de molen en daarnaast woonde de molenaar in een ruime, vriendelijke woning met groen geschilderde luiken. Aan den achterkant was de stal. Op 't oogenblik stond er een ezel in, maar de molenaar dacht er over Grauwtje op de markt in de

stad te verkoopen en er dan een paard voor in de plaats aan te schaffen. —

Na lang heen en weer praten werd er toe besloten en de dag meteen vastgesteld.

De zoon van den molenaar wou graag mee naar de stad. Hij was een flink opgeschoten jongen, die wel eens wat anders wou zien dan zijn dorpje. —

„Goed," sprak zijn vader, „je mag mee."

Op den eerstvolgenden marktdag werd Grauwtje al vroeg uit zijn stal gehaald, waarna vader en zoon zich met den ezel op stap begaven.

Zij waren nog niet ver gevorderd, toen hun een troepje meisjes tegenkwam. Druk babbelend liepen ze gearmd over den weg. Zoo gauw ze den ezel met zijn begeleiders zagen, begonnen ze te lachen. „Kijk eens aan," riepen ze, „die ezel kuiert daar voor zijn plezier en die twee mannen loopen er bij. Wat mal dat er tenminste niet één op den ezel gaat zitten!"

„Ja," sprak de molenaar, „daarin hebben ze eigenlijk wel gelijk. Rijd jij maar jongen — dat we daaraan niet eerder hebben gedacht!"

„Best vader! — Ho Grauwtje!" — De ezel stond stil en onze vriend klom op zijn rug. „Vooruit maar weer!" —

Zoo togen ze verder totdat ze eenige mannen ontmoetten.

„Heb je ooit van je leven," riep een van hen en wees naar den jongen op den ezel, „die luie, jonge vlegel rijdt en laat zijn ouden vader loopen. 't Is de verkeerde wereld!"

De molenaar knikte — hij vond 't ook en gelastte

nu zijn zoon van den ezel te komen. De jongen moest loopen en hij zou rijden.

„Hu....” De ezel voelde den stok van den baas en liep zoo hard, dat de knaap er achteraan moest draven om hem bij te houden. Dit wekte ’t medelijden van een paar vrouwen op, die van de markt kwamen.

„Die arme jongen!” zeiden ze, „en wat een hardvochtige vader! Zelf rijdt hij en laat den stumperd zich buiten adem loopen.”

Toen de molenaar dit hoorde, keek hij eens achterom naar zijn hijgenden, puffenden zoon. Hij was iemand, die ’t iedereen graag naar den zin maakte en zei dus, dat de jongen ook maar op den ezel moest klimmen.

Zij vervolgden zoo hun weg, maar de ezel liep nu niet zoo hard meer. Dat is te begrijpen. Het dier sukkelde voort en dit maakte de verontwaardiging gaande van een voorbijganger, die ’t niet laten kon er den molenaar over aan te spreken.

„Is dat jouw ezel, vriend?” vroeg hij.

„Ja! Waarom vraag je dat?”

„Wel man, omdat je ’t dier afbeult. Twee lui op een ezel, dat is te bar. Jullie beiden kunt *hem* gemakkelijker dragen dan hij *jullie*, wil je dat wel gelooven?” —

„’t Kon wel waar wezen, wat je daar zegt,” sprak de molenaar.

Hij en zijn zoon stegen beide af en bonden de pooten van den ezel aan elkaar vast, waarna ze er een stok doorstaken en daaraan den ezel verder sjouwden.

Je moet echter niet meenen, dat Grauwtje dit erg prettig vond, hoe goed ’t ook was bedoeld. Het dier

Den ezel verder sjouwden.

spartelde geducht om los te komen. Juist gingen ze een brug over. De ezel worstelde zich vrij en — sprong pardoes in 't water, waarna hij naar den overkant zwom en weldra ver buiten 't bereik van den molenaar was, die zich mistroostig weer met zijn zoon naar huis terug begaf.

Wie 't elkeen naar den zin wil maken,
doet 't in een ieders oog verkeerd,
en zal zelf geen voldoening smaken –
zoo wordt j' in dit verhaal geleerd.

XIX.

De vos en de kraai.

Zwarte kraai, je zit daar mooi,
maar je kaas wordt tòch mijn prooi —
ha, dat wordt een goede dag,
spreekt de vos met slimmen lach.

Een kraai stal een stukje kaas van een vensterbank en vloog er mee in een hoogen boom. Juist kwam er een vos voorbij. Ha, kaas! Dat was wat voor hem! Hij likte zich begeerig den bek en zijn oogen glinsterden van hebzucht. Wat jammer, dat zwartrok zoo onbereikbaar hoog in dien boom zat!

Maar de vos was slim. Hij had er al wat op verzonnen.

Kalm nam hij onder den boom plaats en keek onafgewend naar boven.

„Nu zie ik pas eens hoe mooi je bent," riep hij de

kraai toe. „De zon schijnt precies op je veeren. Gitzwart zijn ze — zoo iets fijns heb ik nog nooit aanschouwd. De kleurenpracht van den pauw is bepaald opdringerig bij dit deftige zwart vergeleken. — Ik bewonder je, kraai! Je stem heb ik nooit gehoord, maar ik twijfel er niet aan of deze zal even schoon zijn als je veeren, en dàn komt jou stellig de eerepalm toe onder al de vogels. Er is dan geen een, die bij jou halen kan."

Ten hoogste gestreeld, luisterde de kraai naar deze aangename woorden.

„Wacht —" dacht zij, „heb je mijn stem nog nooit gehoord — dat is toch jammer." Meteen opende zij haar bek — „ka-ka," klonk 't, krasserig en wel. Een kraai kan nu eenmaal niet beter zingen en dat is ook niets erg — „ieder vogeltje zingt, zooals het gebekt is", zegt het bekende spreekwoord. Maar de kraai verbeeldde zich, dat zij prachtig „zong"; och arme, te laat werd zij gewaar dat haar stukje kaas reddeloos voor haar verloren was. Immers, toen zij den bek opende, viel 't er uit en werd een prooi van den slimmen vos. —

Gitzwart zijn ze.

Deze smulde en toen hij de lekkernij op had, liep hij hard weg, zonder nog meer een oogenblik zijn aandacht aan de door hem zoo geprezen en verheven kraai te wijden. —

Luister niet naar vleierij —
vcor een poosje maakt 't je blij —
maar helaas, je ziet te laat
waar het eigenlijk om gaat! —

———

XX.

De duif en de mier.

De duif helpt 't miertje in het bosch
en dit vergeet het niet,
bewijst de duif ook weer een dienst,
zoo gauw 't er kans toe ziet.

't Was in het bosch, op een warmen zomerdag. — Een mier, die daar woonde en druk aan 't werk was, naar mierenmanier — je weet 't immers wel, dat deze diertjes altijd zoo vlijtig zijn en hebt zeker de spreuk wel eens gehoord: „ga tot de mieren, gij luiaard en word wijs" — — kreeg ergen dorst en begaf zich naar een beekje om wat te drinken. Ongelukkig genoeg gleed zij van den oever in 't water en dreef nu met den stroom mee.

Dit werd door een meelijdende duif, die ook in 't bosch huisde, opgemerkt. Vlug plukte ze een blaadje af en wierp dit zoo in 't water, dat 't juist bij de mier terecht kwam. Deze klom er met eenige moeite op en zat nu als

't ware veilig in een schuitje. De stroom voerde 't mee naar den anderen kant, waar 't vast bleef zitten. 't Was nu een kleinigheid voor de mier om aan land te stappen.

Niet lang hierna kwam er een vogelvanger in 't bosch, die 't er op gezet had duiven te vangen. Hij zag de duif, die de mier zoo mooi geholpen had en kroop behoedzaam nader. De duif was zich niet van eenig gevaar bewust— ze bleef stil zitten tusschen de struiken op een plekje, waar ze gemakkelijk met de hand gegrepen kon worden.

En zat nu in een schuitje.

De mier, die door haar gered was, bemerkte evenwel 't onheil, dat haar bedreigde. Zij rende over boomwortels en heuveltjes van dennenaalden en alle mogelijke andere hindernissen heen om haar zoo mogelijk te helpen. Zoo'n kleine, zwakke mier — wat zou die vermogen tegen een grooten, sterken man — zoo denk je misschien bij jezelf? Wacht maar —!

De vogelvanger was nu vlak bij de duif gekomen;

hij bukte zich al, strekte de hand uit — — daar op eens — au, wat een venijnige steek in zijn been! Hij maakte een heftige beweging — de duif werd hem hierdoor gewaar en vloog weg.

De mier, die den man zoo juist bijtijds in 't been gebeten had, en door hem op den grond geslingerd was, krabbelde nu overeind en kuierde hoogst voldaan verder; de duif was in veiligheid — zij had haar gered, evenals deze 't haar eenige dagen geleden gedaan had. —

Vergeet nooit wie je goeds bewijst
en toon je dankbaarheid,
door op je beurt ook klaar te staan,
tot elken dienst bereid.

XXI.

De visscher en het kleine vischje.

Hoe mooi het vischje praten kan,
de visscher luistert niet;
de man heeft eig'lijk wel gelijk —
— of — — vindt je soms van niet?

't Was een slechte dag voor den visscher. Zijn geduld en volharding werden niet beloond, want al wat hij ving was slechts een klein, piepjong karpertje. — Was 't wel de moeite waard, dàt kleine dingetje mee naar huis te nemen?

Het vischje zelf vond 't niet en raadde 't hem sterk af.

„Och visscher," zoo sprak het, „laat mij maar weer

vrij; ik zal u zeggen waarom. Geloof me, ik heb er *uw* voordeel mee op 't oog. Ik ben nog maar zoo klein; u heb nù niets aan mij, maar later als ik volwassen ben, dàn zult u eens zien hoe 'n grooten, zwaren karper u aan mij heeft. Dan loont het de moeite beter mij te vangen. Laat mij tot zoo lang maar weer in de rivier zwemmen."

„Ja, dat kan wel wezen," antwoordde de visscher, „maar weet je: nù *heb* ik je en wie zegt mij, dat ik je over eenigen tijd, als je groot en vet bent, ook weer in mijn handen zal krijgen? Neen, ik laat je niet vrij — ik neem 't zekere voor 't onzekere. Beter één klein vischje in de hand, dan tien groote, zware visschen in 't water!"

„Laat mij maar weer vrij."

Wees maar tevreden
al heb je niet veel,
want wat je *mooglijk* ontvangt,
is slechts onzeker — —
gelukkig is hij
wie niet het meeste verlangt!

XXII.

De houthakker en de slang.

Wie neemt er nu een slang in huis —
hu, zoo'n gevaarlijk dier!
dat het den man met ondank loont
verwondert mij geen zier.

Een houthakker, die op zekeren kouden winterdag aan 't vellen van boomen was, zag een half verstijfde slang in 't bosch ineengerold liggen.

„'t Arme dier," sprak hij bij zichzelf — „'t is zeker door de kou bevangen. Ik zal 't straks mee naar huis nemen."

Zoo gezegd, zoo gedaan.

Verschrikt sprongen ze achteruit.

Toen de houthakker met zijn dagtaak gereed was en zich huiswaarts zou begeven, vergat hij de slang niet.

Thuisgekomen legde hij 't dier bij 't vuur.

't Was behagelijk warm in 't vertrek. De slang kwam bij, ontrolde zich en — stond weldra sissend overeind, blazend tegen de nieuwsgierig toekijkende kinderen van den houthakker.

Verschrikt sprongen ze achteruit en schreeuwden om vader.

De houthakker, die nog even in de schuur bezig was geweest, kwam juist bijtijds aansnellen om zijn kinderen die ernstig door de slang bedreigd werden, te redden.

In hevige woede ontstoken, greep hij een stuk hout en sloeg zijn ondankbare beschermeling dood.

D'ondankbaarheid
beloont met kwaad
het goede, haar gedaan,
maar dikwijls komt
het, zooals hier,
in 't lest haar duur te staán.

XXIII.

De twee bokken.

Deze bokken bij den rotswand
zijn verstandig, maar o wee,
wat een koppigheid en domheid
toonen ginds die and're twee.

Twee bokken ontmoetten elkaar op een steil en heel smal rotspad. Er was geen denken aan dat ze elkaar

zouden kunnen passeeren en evenmin konden ze zich omkeeren en weer teruggaan — de begaanbare ruimte was veel te klein. Aan den eenen kant verhieven zich hooge rotsgevaarten en ter andere zijde gaapte een diepe afgrond. 't Was een heel moeilijk geval.

De bokken stonden een poosje naar elkaar te kijken. Ze begrepen den ernst van den toestand heel goed.

Hoe denk je nu wel dat zij er zich uit redden? — Heel vernuftig!

Een der bokken ging voorzichtig liggen en kroop zoo dicht tegen den rotswand aan als hij maar kon. De andere bok scheen hierop gewacht te hebben. Bedaard kwam hij nader, stapte behoedzaam op den rug van zijn vriend, liep zachtjes over hem heen en vervolgde daarop 't rotsachtige, smalle paadje, dat hem nu geen hindernis meer bood.

De eerste bok stond op, zoo gauw zijn makker over hem heen was gekomen en was nu ook vrij om ongehinderd verder te gaan.

Door hun kalm en vriendschappelijk overleg waren zij allebei geholpen.

*) Twee andere bokken evenwel liepen ook rond om voedsel te zoeken. Zij kwamen elkaar tegen bij een riviertje, waar een smalle plank als bruggetje overheen lag. Een andere weg, om van den eenen oever naar den anderen te komen, was er niet. De bokken keken elkaar eens aan. Allebei wilden ze 't eerst 't bruggetje overgaan. De een wilde volstrekt niet voor den ander wijken, o heden neen, daar was geen denken aan. — Hoe dom toch, want, wat was hier 't eind van de zaak? — Op

*) Zie titelplaat.

't midden van 't bruggetje, waar de onvermijdelijke botsing plaats had, kwam het tot een hevig gevecht tusschen de koppige dieren — samen rolden ze al worstelend in 't water en moesten hun onverstandig optreden met hevige kneuzingen bekoopen.

Met goeden wil
komt veel terecht,
maar koppigheid
vergaat het slecht.

XXIV.

TWEE KIKVORSCHEN.

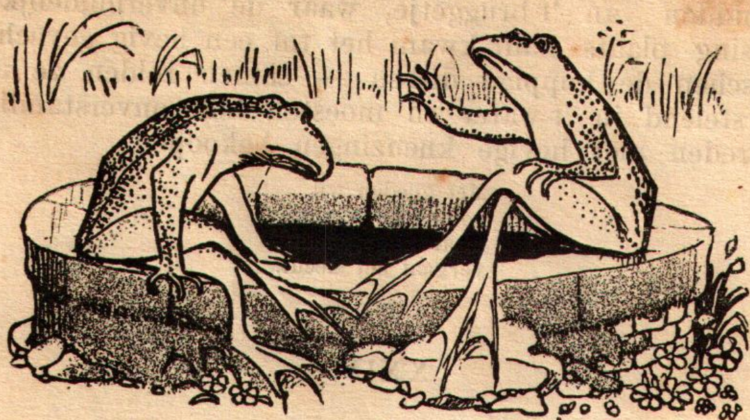
Twee kikkertjes zoeken naar water —
och arme, zoo droog is het land;
z'ontdekken een put — zie naar 't plaatje:
daar zitten ze saâm op den rand!

't Was een warme zomer. De vijvers en slooten droogden uit — een kwade tijd dus voor de aardige, groene kwakertjes, die in de plassen leven en zich op 't land niet gelukkig voelen.

Twee van hen besloten daarom er op uit te gaan om water te zoeken.

Na lang tevergeefs overal rond gekeken te hebben, kwamen zij bij een diepen put.

Onze kikkertjes gingen op den rand zitten en keken onderzoekend, met wijze gezichten naar beneden. — 't Was ook geen kleine zaak. Er hing voor hen zooveel van af of ze water zouden vinden.

Gingen op den rand zitten.

Ja, hier *was* water; heel in de diepte borrelde het, helder en frisch.

De eene kikvorsch was van oordeel, dat zij er maar in moesten springen. Wat konden ze meer verlangen? Bovendien was 't stil en rustig daar beneden. Van plaaglustige bengels zouden zij er geen last hebben.

„Dáárin heb je gelijk," sprak de ander, „maar tòch spring *ik* er niet in. Ik kijk een beetje verder dan jij en vraag mezelf af: hoe zal ik er weer uitkomen, als dit water op den een of anderen dag óók opdroogt?" —

Deze kikvorsch had wél gelijk, vindt je niet?

Eèrst bezinnen, dån beginnen,
zoo te doen spaart moeite en leed;
als je nu ook in 't vervolg maar
deze les niet meer vergeet.

XXV.

De hond, de haan en de vos.

Gelukkig had de haan een vrind;
de vos zou 't dra ervaren —
geloof maar vrij, dit heugde hem
nog vele, vele jaren.

Een hond en een haan, die vriendschap met elkaar gesloten hadden, gingen op zekeren dag samen op reis. Den nacht bracht ieder van hen op eigen gelegenheid door. De haan voelde er meer voor veilig hoog en droog in een boom te slapen, terwijl de hond liever op den beganen grond bleef en daar een secuur plaatsje zocht in een hol tusschen boomwortels.

Toen de morgen aanbrak, sliep de hond nog gerust. De haan begon evenwel luid te kraaien, zooals zijn gewoonte is.

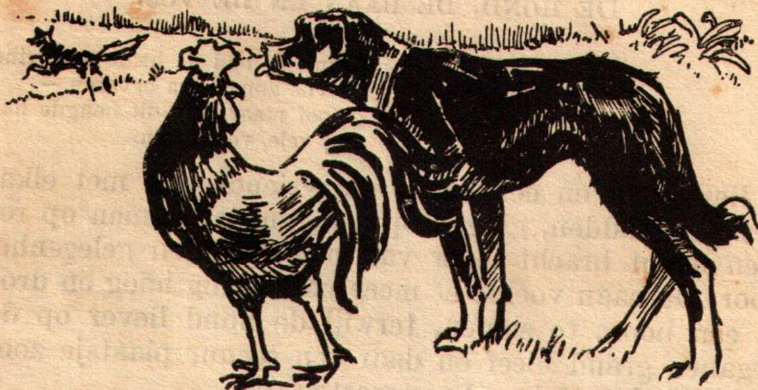
Had hij dat maar niet gedaan! Want — nu moet je goed luisteren — zijn ku-ke-le-ku weerklonk wijd en zijd in den omtrek en — — werd ook door den vos gehoord, dien slimmen sinjeur, den schrik van de meeste dieren. —

„Ha —" sprak deze bij zichzelf — „dat belooft een lekker hapje!"

Meteen ging hij er op uit om den haan op te speuren. Daar de haan steeds door bleef kraaien, viel hem dit niet moeilijk. Al gauw stond hij onder den bewusten boom.

„Goedenmorgen, haan!" zoo riep hij op zijn vriende-

lijksten toon naar boven. „Wat heb je toch een mooie stem. Kom eens naar beneden en laten we *samen* een liedje zingen. Ik versta ook wel wat van de zangkunst

Dat hij huilend de vlucht moest nemen.

en heb er al lang naar verlangd een waardigen begeleider te vinden."

„Mij best, hoor," gaf de haan ten antwoord. „Maar als we 't met ons *drieën* deden, zou 't toch veel mooier klinken. Als je dus mijn kameraad, ginds onder dien boom, eens vroeg om mee te doen? Hoe zou je daarover denken?"

Nauwelijks had de haan dit gezegd, of de vos was er al op afgestormd, in de overtuiging daar nog een haan als zekeren buit te zullen vinden.

Maar dàt was mis. — De vos liep zijn verderf tegemoet, want de door hem opgeschrikte hond kwam plotseling

te voorschijn en — — takelde hem zoo geducht toe, dat hij huilend de vlucht moest nemen.

Daarop kwam de haan uit den boom om met zijn vriend de reis voort te zetten.

Niet altijd wint het woest geweld;
— dit is je wel eens eer verteld —
gevatheid helpt vaak bij gevaar
nog meer dan kracht; onthoud dit maar!

XXVI.

De kikvorschen, die een koning wilden hebben.

O kikkers, kikkers, weest toch maar
tevreden zooals 't is;
straks komt de ooievaar
en dan — —
o wee, dan gaat het mis!

Langen tijd hadden de kikkers een vroolijk leventje zonder zorgen geleid in de slooten en plassen. Maar op zekeren dag kwam er plotseling een eind aan hun tevredenheid. Wie er 't eerst over begonnen was, kan ik heusch niet vertellen, maar een heel groot deel der kikvorschen vond op eens dat 't zoo niet langer kon doorgaan. Ze leefden er maar onbekommerd op los en kwaakten en deden eigenlijk allemaal precies waar ze zin in hadden.

Nu, was dat dan niet prettig? — vraag je en mogelijk denk je er bij: ik zou wel willen, dat ik dit ook eens mocht. —

Ja, dat zou je zoo zeggen. Toch vonden de kikkers

een verandering hoognoodig. Eén moest er baas over hen zijn. Ze wilden dus een koning hebben.

Na rijp overleg zonden ze een verzoekschrift aan Jupiter.

Deze vond 't verlangen der kikkers dwaas en ging er

Klauterden er op.

niet ernstig op in. Een houtblok opnemend, wierp hij dit in 't water en riep: „daar hebben jullie dan een koning."

Toen 't blok in 't water plofte, schrikten de kikkers geweldig.

Maar al gauw bemerkten ze, dat 't doodstil bleef liggen. Ze grepen moed, zwommen er om heen, klauterden er op en haalden er allerlei onzin mee uit.

Zoo'n koning! Verbeeld je! Neen, van zoo'n gebieder moesten ze niets hebben.

Weer werd aan Jupiter 't verzoek gedaan een koning te mogen hebben.

Ditmaal zond hij hun een ooievaar en — die wist

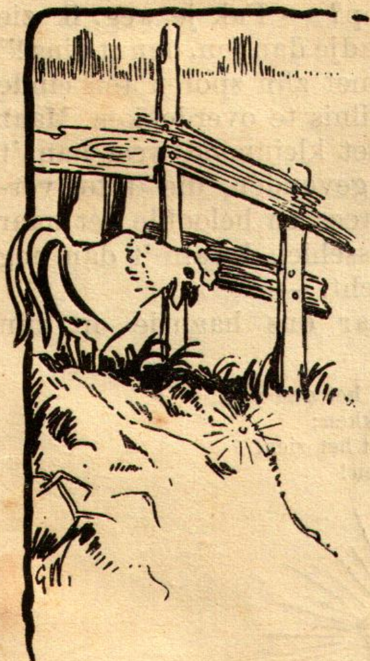
niets beters te doen dan zijn onderdanen één voor één op te peuzelen.

Altijd wat anders, wat nieuws te begeeren,
geeft je maar onrust en maakt je niet blij, —
om jullie allen dit duid'lijk te leeren
dus hier deez' fabel met 't plaatje er bij.

XXVII.

De haan en de diamant.

Wijs haantje, met je hooge borst,
verbeelding heb je t'over —
maar hoor eens, met je kennis staat
het toch nog maar heel poover!

Vond hij een diamant.

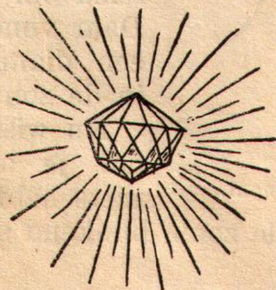
Een eigenwijs jong haantje, dat veel verbeelding van zichzelf had, was eens op een keer in gezelschap van eenige kippen op een mesthoop aan 't scharrelen om voedsel te zoeken. Daar vond hij onverwachts een diamant, die prachtig in de zon schitterde.

Nu wist ons haantje wel, dat je aan een diamant niets hebt voor voeding. — Maar waar diende zoo'n blinkend steentje dan eigenlijk wel voor?

Hij had er geen idee van. In plaats echter van dit nu eerlijk tegenover de kippen, die nieuwsgierig kwamen aanloopen, te bekennen, zette hij een hooge borst op, klapwiekte en sprak den armen, onschuldigen diamant aldus op verbolgen toon aan: „je schittert mooi, dat is waar, maar daarmee is ook alles gezegd. — Ik wou echter wel eens weten wie jou 't recht heeft gegeven hier te komen, op mijn mesthoop? — Pak je weg, ik zie liever een graankorreltje of zaadje dan jou, onnut ding!" En hij woelde den grond om met zijn sporen ten einde den diamant met stof en vuilnis te overdekken. Maar een flinke regenbui bracht het kleinnood weer aan 't licht. 't Werd door een man gevonden, die 't tot verbazing der kippen hoogelijk prees en beloofde het naar de stad te zullen brengen. Misschien kwam 't dan nog wel in een koningskroon terecht. —

Je kunt begrijpen hoe raar ons haantje op zijn neus keek.

Weet j'iets niet, zeg het dan vrij,
zoek 't niet te bedekken;
vroeg of laat, je zult het zien,
zal het tòch uitlekken!

XXVIII.

De denneboom en de braamstruik.

Denneboom, pocher, 'k wou niet met je ruilen!
straks komt de boschbaas en dan wordt het huilen —
glinsterend scherp ligt de bijl voor je klaar — —
— — liever toch was ik het braamstruikje maar!

Een denneboom, met rechten, hoogen stam en fiere kruin zag verachtelijk neer op den braamstruik, die als een warbos van in elkaar gestrengelde takken met scherpe dorens aan zijn voet over den grond kroop. — Hij voelde zich zoo ver boven dat struikje verheven! Zoo sterk was hij, zoo schoon! Ja, zou er wel mooier, voornamer boom in 't heele bosch te vinden zijn?

De denneboom was er vast van overtuigd, dat je 't gansche bosch door kon zoeken zonder er een op te sporen, die zich ook maar met hem zou kunnen meten.

Als hij dat nu maar stilletjes bij zichzelf had gedacht, was 't nog iets geweest, hoewel een eigenwijze — 't zij boom, mensch ,of kind, — altijd vervelend is. — Maar dat pochen en pralen tegenover anderen is gewoon niet om uit te houden. De braamstruik had er tenminste meer dan genoeg van — hij had dan ook 't meeste te lijden van dat gebluf, waarbij vaak ook nog spot kwam!

„Wat vindt je toch voor bijzonders aan jezelf," sprak hij daarom op een keer. „'t Is waar, je stam is recht en

Wijst jou aan de houthakkers.

slank en bij jou vergeleken, ben ik maar een krom, verdraaid schepseltje, — je takken reiken haast tot aan de wolken — ook al waar — terwijl de mijne nederig over den grond kruipen. — Ook blijft je groen altijd frisch en 't mijne wordt eerst schrompelig en dor om dan geheel af te vallen, — kinderen, die in 't bosch spelen, trappen wel eens bij ongeluk op me — maar jou zien ze met ontzag en bewondering aan. — Dit allemaal wil ik je toegeven. Maar bedenk nu ook eens 't volgende, wat evengoed waar is:

Op zekeren dag komt de boschbaas en wijst jou aan de houthakkers, opdat ze je omhakken zullen. Als 't zoover is en je de bijl aan je wortels voelt, zal je mij, armen braamstruik, nog eens benijden. Dan zul je wel met mij willen ruilen, niettegenstaande je mij nu zoo veracht!"

Hoe hooger plaats, hoe meer gevaar,
bij boomen en bij menschen;
we zullen dus tevreden zijn
en niet het hoogste wenschen.

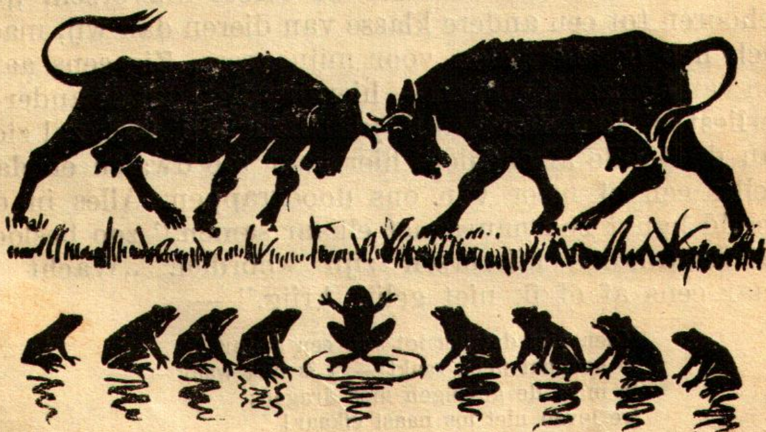
XXIX.

DE KIKVORSCHEN EN DE VECHTENDE RUNDEREN.

De arme kikvorsch werd al bang
mij dunkt, niet zonder reden,
want wie zei hem dat 't eene rund
hem straks niet zou vertreden?

Een kikvorsch, die rustig op den bodem der sloot zat te slapen, werd op zekeren morgen wakker door een geweldig gestamp en geloei in 't weiland daar vlak bij.

Hij kwam naar de oppervlakte, stak zijn kop boven 't water uit, en zag toen hoe ginds twee runderen met elkander aan 't vechten waren. Zij stonden beide pal

Twee runderen met elkaar aan 't vechten.

op hun stevige pooten en hadden de koppen dreigend naar elkaar toegebogen.

Toen de kikvorsch dit zag, begon hij zoo hard te jammeren, dat alle kikkers in de sloot 't hoorden. Van alle kanten kwamen ze aanzetten. „Wat heb je toch?" — „Wat scheelt er aan?" — zoo klonk 't door elkaar in druk gekwaak.

„Och, och," klaagde onze vriend, „wat zal er nu van ons worden! Ziet toch eens hoe vreeselijk 't daar toegaat!"

De andere kikvorschen begonnen evenwel te lachen. „Is 't anders niet?" riep er één — „Wat gaan ons die runderen aan? Ze behooren tot een heel ander slag dieren dan wij. Ik begrijp niet wat hun ruzie met ons te maken kan hebben."

„'t Is waar," antwoordde de eerste kikvorsch, „zij behooren tot een andere klasse van dieren dan wij, maar tóch heb ik alle reden voor mijn vrees. Zie eens aan, één van hen zal 't winnen — hieruit volgt, dat de ander 't verliest en voor *dien* ben ik juist bang. Hij toch zal zich van de kudde afscheiden, hier naar toe dwalen en dan stellig een of meer van ons doodtrappen. Alles in de wereld hangt zoo nauw met elkaar samen," zoo besloot de verstandige kikvorsch zijn woorden. „Wacht 't maar eens af of ik niet gelijk krijg." —

Meen niet dat het lot van een ander
je aangaat noch raakt — 't is niet waar —
je moet de gevolgen mee dragen;
we leven niet los naast elkaar!

XXX.

De hond, die de schapen beet.

O foei, wat een ontrouwe hond!
voor hem geldt geen pardon;
geen wonder dat de herder zich
geen oogenblik bezon.

Een zekere schaapherder had een hond om op de schapen te passen. Dat spreekt vanzelf, zal je zeggen; als je een kudde schapen ziet, is er altijd een herdershond bij.

Ja zeker, maar wat ik je van dezen hond ga vertellen, spreekt niet vanzelf. Je hebt 't zeker wel eens opgemerkt hoe trouw zoo'n hond voor de hem toevertrouwde schapen zorgt — hij loopt gedurig om ze heen, jaagt de achterblijvenden blaffend op en beschermt ze tegen elken aanval van buitenaf. Daarom houden de menschen ook zooveel van herdershonden.

De schaapherder van deze fabel had ook veel met zijn viervoetigen makker op. Hij verzorgde hem goed en gaf hem altijd volop te eten. De man dacht niet anders of hij kon zich volkomen op 't dier verlaten en ging dan ook met een gerust hart weg, toen hij eenige dagen voor zaken van huis moest, en de schapen in de hoede van zijn hond achterliet.

Bij thuiskomst bemerkte hij echter tot zijn grooten schrik hoezeer hij zich bedrogen had. De schapen waren heinde en ver verstrooid; de hond had niet alleen niet

op ze gepast, maar ze ook opgejaagd, gebeten, ja een paar van hen waren zelfs door hem verscheurd.

Je kunt begrijpen hoe verdrietig en boos de herder werd! Hij maakte korte metten, bond den ontrouwen

Had ik zoo iets nooit kunnen denken.

hond aan een boom vast en wilde hem doodschieten.

Deze begon echter te smeeken hem toch niet dadelijk zóó streng te straffen. 't Was de eerste keer, dat hij zoo iets uitgehaald had, zei hij tot zijn verontschuldiging. De herder moest liever den wolf doodschieten, die verdiende 't veel meer, want hoe vaak had hij de schapen al aangevallen! —

„Neen," sprak de herder, „wat jij gedaan hebt, vind ik honderdmaal erger. Van den wolf verwacht ik vijandschap en ik wapen mij daartegen, maar van jou had ik zoo iets nooit kunnen denken. Ik beschouwde je als mijn vriend en als zoodanig heb ik je ook altijd behandeld. Daarom is *jouw* gedrag onvergeeflijk." —

'**t Is 't allerergste als een vriend**
je leed doet of verdriet —
van and'ren is 't niet half zoo slim —
zeg, vindt je dit ook niet?

XXXI.

De klacht van den pauw.

Pauw, 'k vind je dom bij al je pracht,
dat had 'k heusch niet van je gedacht —
was 't fraaie kleed je niet genoeg,
dat j'ook een schoone zangstem vroeg?

De pauw, Juno's lievelingsvogel, kwam zich eens bij haar beklagen. Waarover? —

Over zijn stem.

Heb je wel eens een pauw hooren schreeuwen? Ja? — Nu, dan weet je ook wel dat zijn geluid allesbehalve liefelijk en schoon is.

De pauw wist 't zelf heel goed. Misschien hadden de andere dieren er hem ook wel eens om uitgelachen. —

„Hè," zuchtte hij, „had ik een stem als een nachtegaal! Hoe blij zou ik dàn wezen! — Mensch en dier zijn verrukt over dat zuivere, heerlijke gezang."

Had ik een stem als een nachtegaal.

Juno schudde 't hoofd. ,,Maar vergeet je dan heelemaal dat jij ook wat bijzonders hebt, dat andere dieren niet bezitten? Denk eens even aan je mooie veeren! Wat een schitterende kleuren spreiden zij ten toon! Die heeft de nachtegaal toch maar niet. Zijn veerenpakje is doodeenvoudig en onaanzienlijk. Bovendien ben jij ook veel grooter en forscher dan hij."

De pauw kon evenwel nog niet dadelijk ophouden met pruttelen.

,,Wat heb ik aan mooie veeren zonder er ook een mooie stem bij te bezitten," mompelde hij.

Toen vertelde Juno hem dat hij maar gauw stil moest zijn. Iedere vogel had iets bijzonders meegekregen in 't leven en moest daar ook tevreden mee zijn, zonder altijd te kijken naar 't geen de anderen hadden. Zoo bezat de pauw dus mooie veeren, de arend groote kracht, de nachtegaal een schoone stem, de papegaai 't ver-

mogen om te kunnen leeren spreken en de duif zachtheid en onschuld. —

Of de pauw er zich toen bij neergelegd heeft, vertelt de fabel niet, maar een feit is 't, dat hij nog steeds prachtige veeren heeft, maar ook — heel leelijk schreeuwt! —

Ieder krijgt zijn eigen deel, —
d'een vindt 't weinig, d'ander veel;
't ligt aan je tevredenheid
of je blijde er mee zijt.

XXXII.

Het oude hert.

Hoor, een hond blaft in de verte!
vlucht het oude hert daarvoor?
waar is nu zijn moed gebleven?
neen, dat valt mij tegen, hoor!

Een oud hert, de aanvoerder van een heele hertenfamilie, had de gewoonte zoo gauw hij maar een hond in de verte hoorde blaffen, met zijn pooten te stampen, zijn kop te schudden en zoo'n geweldige stem op te zetten, dat allen, groot en klein, van vrees begonnen te sidderen. Hield 't geblaf aan, dan sloeg het oude hert door zijn gansche familie gevolgd op de vlucht.

Gelukkig maar dat er toen geen hond blafte.

Een klein, wijsneuzig hertje, dat zich al vaak over deze manoeuvre verwonderd had, waagde 't op een keer toen alles in rust was, er hem naar te vragen hoe hondengeblaf hem, den dapperen, onverschrokken aanvoerder, toch zoo overstuur kon maken.

Gelukkig nam 't hert dit den jeugdigen spring-in-'t-veld niet kwalijk.

„Ja," zoo sprak hij, „ik weet zelf niet hoe het komt. 'k Ben sterk genoeg om mijn man te staan en neem mij dan ook telkens vast voor me niet meer van streek te maken. Maar och, zou gauw ik honaengeblaf hoor, is er geen hcuden meer aan en moet ik mijn beenen opnemen, hoewel niemand mij toch anders van lafheid zal kunnen beschuldigen. Neen, ik ben 't dapperste hert uit 't heele bosch!" —

Het oude hert hief zich fier op en zag er waarlijk indrukwekkend uit zooals hij daar stond met zijn wijdvertakt gewei.

Gelukkig maar dat er tòen geen hond blafte, want dàn....

't Kleine hertje dacht dit ook, maar 't zei wijselijk niets. —

Veel woorden over dapperheid!
maar komt het er op aan,
dan zal vaak juist zoo'n „dappere"
het eerste vluchten gaan.

XXXIII.

De gemuilbande hond.

Ik vraag je welke hond is blij,
als hij een muilband draagt?
het is al mooi, wanneer hij niet
er over huilt en klaagt.

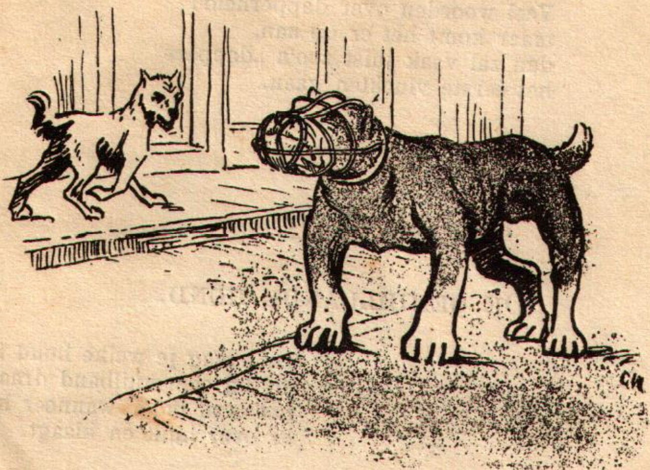
Iemand bezat een hond, die zoo grommig en kwaadaardig was, dat 't noodig bleek hem een muilband om te doen. Alle honden hebben er een hekel aan, zoo'n ding te dragen; dit zal je zeker vaak genoeg hebben opgemerkt.

Deze hond echter zette een heel hoogmoedig gezicht, zoo gauw hij zijn muilband om kreeg en wandelde dan zoo parmantig door de stad alsof hij een eereteeken droeg, in plaats van iets, dat hem tot schande strekte.

Hij was zelfs veel te grootsch om naar zijn speel-

makkers om te zien; neen hij kende de andere honden niet eens meer!

„Nu, nu", zoo riep een van hen hem van den overkant der straat toe, „stel je maar niet zoo aan!"

Stel je maar niet zoo aan!

Meteen kwam hij op hem af en fluisterde hem in 't oor: „*mij* maak je niets wijs, kameraad. Ik weet best waarom je zoo'n ding moet dragen. 't Zou je beter staan als je je er voor schaamde!"

't Is heel dwaas en ook verkeerd,
— ieder zal 't beâmen —
trots te zijn op iets, waarvoor
je je hebt te schamen!

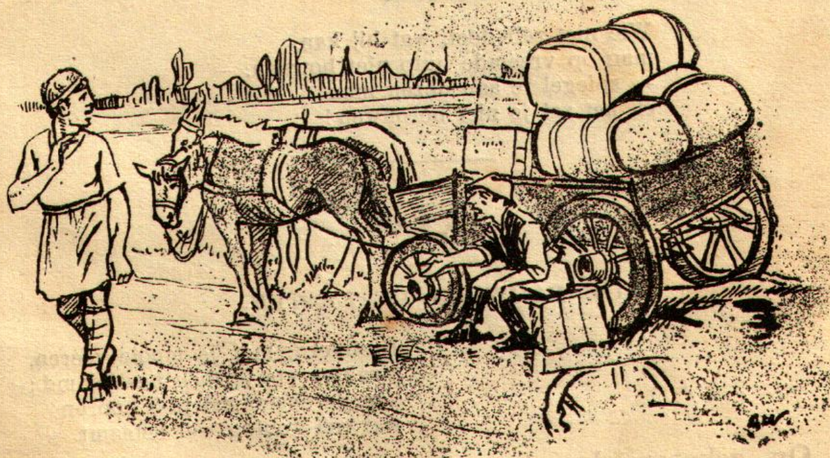
XXXIV.

Hercules en de vrachtrijder.

De kar zit in de modder vast —
de paarden trekken aan,
maar — werkt de voerman *zelf* niet mee,
dàn blijft het alles staan!

'tHad dagen achtereen hard geregend. De wegen waren modderpoelen gelijk geworden.

'tWas een toer er met den wagen door te komen, vond zekere vrachtrijder. De wielen zaten vol vette klei-modder en — op een gegeven oogenblik weigerden

Dat hij eerst zelf maar eens flink aangrijpen moest.

ze verder rond te wentelen. De hoogopgepakte vrachtrijderskar bleef steken.

De voerman pruttelde en bromde, maar 't gaf niets. De paarden konden den wagen niet meer aan den gang krijgen, hoe ze ook hun best deden.

't Spijt me je te moeten zeggen, dat de vrachtrijder niet zijn best deed mee te helpen, door bijvoorbeeld zijn schouders onder de wielen te zetten. Neen, hij zat in den letterlijken zin van het woord bij de pakken neer en vroeg liever den sterken Hercules om uitkomst.

Maar Hercules werd toornig op den luien, gemakzuchtigen kerel en riep hem toe, dat hij eerst zelf maar eens flink aangrijpen moest. Eerder zou hij niet op zijn hulp kunnen rekenen.

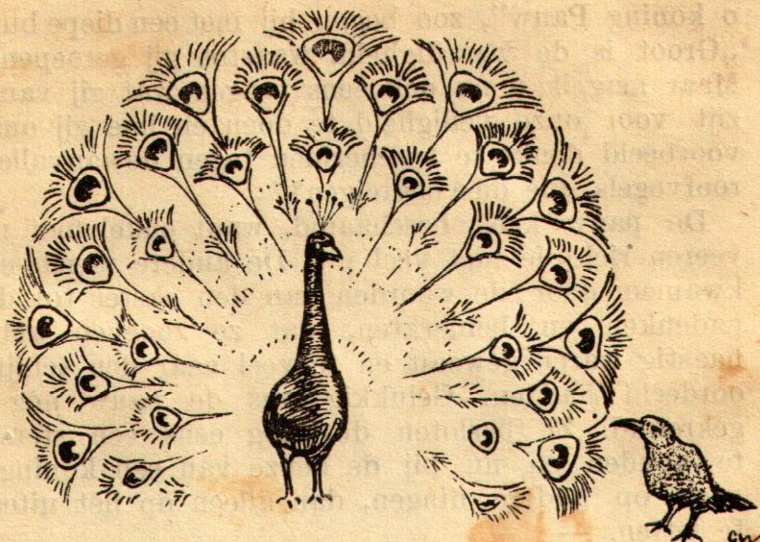
Wie niet zelf doet, wat hij kan,
mag op vreemde hulp niet bouwen, –
— spiegel je aan dezen man
en het zal je niet berouwen!

XXXV.

De pauw en de ekster.

Pronkerd, met je mooie veeren,
strakjes sta je toch beschaamd;
van de ekster zal je 't hooren
wat een koning wel betaamt.

Op zekeren dag kwamen de vogels bij elkaar om een koning te kiezen.

Voor onze veiligheid doen.

De pauw, die dolgraag koning wou worden, omdat dit zijn ijdelheid streelde, draaide in 't rond en spreidde zijn mooien staart uit, opdat de andere vogels toch maar goed zouden zien hoe schitterend schoon zijn veeren waren.

Dit miste zijn uitwerking niet. Een koning moet boven de anderen uitblinken, vonden de vogels en zoo kozen ze den pauw. Maar even voordat hij gekroond zou worden, stapte de ekster naar voren en sprak hem aldus aan, ten aanhoore van heel de aanwezige vogelwereld:

„Ons leven en onze welvaart rusten in uw handen,

o koning Pauw", zoo begon hij met een diepe buiging. „Groot is de waardigheid, waartoe gij geroepen zijt! Maar mag ik u nu ook eens vragen wat gij van plan zijt voor onze veiligheid te doen en hoe gij ons bijvoorbeeld denkt te beschermen tegen de aanvallen der roofvogels, die ons bedreigen?"

De pauw keek beschaamd, want enkel met mooie veeren richt je niet veel uit. De andere vogels echter kwamen door de woorden van den ekster tot dieper nadenken en bemerkten, dat ze zooeven wel wat haastig waren geweest en te veel naar den schijn geoordeeld hadden. Gelukkig was de pauw nog niet gekroond. Ze besloten dus nog eens een stemming te houden en nu bij de keuze van een koning wat meer op andere dingen, dan alleen op het uiterlijke te letten. —

Schoonheid en rijkdom
beteek'nen niet veel,
heb liever braafheid
en moed tot je deel!

XXXVI.

De adelaar en de vos.

De adelaar en ook de vos
zijn beide booze dieven;
ze rooven er brutaal op los
en doen naar hun believen.

Een adelaar ging er op uit om voedsel voor zijn kleintjes te zoeken. Daar ontdekte hij een jong vosje, dat zich in de zon lag te koesteren!

Pijlsnel schoot hij er op af, greep 't vosje met zijn klauwen beet en vloog er mee weg naar zijn nest.

De oude vos zag het onheil, dat haar kind bedreigde, maar kwam juist te laat om het te redden. — Je weet wel dat de vos ook een eerste dief is en zich evenmin zal ontzien 't jong van een ander dier te stelen. Nu het reintje evenwel *zelf* aanging, scheen 't een gansch ander geval te zijn.

Nu waren de rollen omgekeerd.

De moeder vos maakte tenminste een vreeselijk misbaar onder den boom, waarin de adelaar met haar jong zat en schold hem uit voor alles wat leelijk was. Na een poosje gooide ze 't echter over een anderen boeg, bakte zoete broodjes en smeekte hem op de vriendelijkste manier haar heur kleintje toch terug te geven.

De adelaar voelde zich evenwel veilig en ook zijn kinderen waren buiten 't bereik van moeder vos, zoo dacht hij. Wraak zou hij dus niet te duchten hebben. Daarom stoorde hij zich niet aan 't verzoek en behield zijn buit.

Maar de adelaar had zich misrekend. Moeder vos zon wel degelijk op weerwraak! Vlug liep zij naar 't kolenvuur der houthakkers, haalde er een smeulend stuk hout uit, zwaaide dit heen en weer zoodat het vlam vatte en legde er toen een vuurtje mee aan, juist onder den boom, waarin zich 't arendsnest met de jonge adelaartjes bevond. —

Nu waren de rollen omgekeerd en begon de adelaar te smeeken en te pleiten toch van dit booze opzet af te zien. — Hij gaf 't vosje, dat gelukkig nog leefde en ongedeerd was, terug aan zijn moeder, die er gauw mee wegliep en doofde toen met zand 't begin van brand uit aan den voet van den boom.

Wie 't kwaad alleen
uit vrees voor straf
wil laten, is
verschrikk'lijk laf.

XXXVII.

De krekel en de mier.

's Zomers zorgen voor den winter
als de mier, is wijs en goed —
— maar te laat zal zich beklagen
wie als deze krekel doet.

Den heelen zomer door waren de mieren druk bezig

Waren de mieren druk bezig.

voorraad voor den winter te verzamelen. Ze hadden geen tijd te dartelen en te spelen, te zingen en te springen zooals de krekeltjes in 't gras der wei. Tot 's avonds laat hoorden zij dat lustige volkje en dan zei vaak de een of andere wijze mier, 't hoofd schuddend: „ik mocht toch wel eens weten of ze nu nooit eens iets degelijks uitvoeren."

Toen de winter kwam, zaten de mieren behagelijk warm bij elkaar en hadden volop te eten. Maar met de krekels was 't daarentegen treurig gesteld. Ze leden honger en een van hen kwam als afgevaardigde bij de mieren om hulp aankloppen.

„Heb jullie van den zomer niets verzameld?" werd hem gevraagd. „De dagen waren er toch lang genoeg voor."

„Och," sprak de krekel, „toen hebben we louter voor ons plezier geleefd; we hebben gedanst en gezongen — en zijn altijd vroolijk geweest zonder er aan te denken dat op den zomer de barre winter volgt."

„Ja, ja — dat dacht ik wel," zei de oudste mier uit de kolonie — „'t is jullie eigen schuld dat jullie nu gebrek lijdt." —

Of de mieren de dwaze krekels toen nog geholpen hebben? — — Ik hoop 't maar, en jullie?

Dansend en springend
door 't leven te gaan,
brengt je niet verder — —
pak liever wat aan.

XXXVIII.

De ezel, die zout droeg.

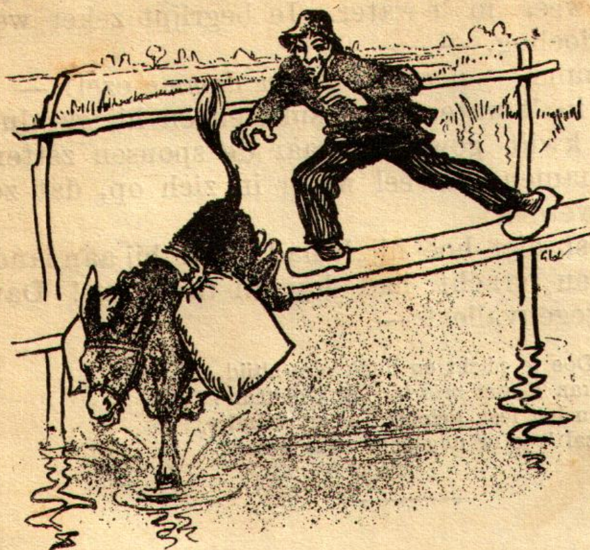
O ezel, je denkt slim te zijn
en handelt toch zoo dom!
't gaat niet met sponsen als met zout,
maar is *juist andersom!*

Een man, die een ezel bezat, vernam, dat hij aan de zeekust zooveel goedkooper zout kon inslaan dan op eenige andere plaats.

Hij begaf er zich dus met zijn ezel heen, kocht twee zakken vol en laadde die op Grauwtjes rug. De ezel, die op zijn gemak gesteld was, had den *heenweg zonder* last heel wat prettiger gevonden! Niet dat 't zout te zwaar was voor zijn krachten, — maar ik heb je immers al gezegd dat hij wat lui was uitgevallen? —

De man en de ezel moesten over een smal bruggetje om weer naar huis te komen. Juist waren ze er midden op, of de ezel struikelde en viel met zout en al in 't water. 't Zout smolt zoo vlug, dat het dier niet door zijn last verhinderd werd, naar den kant te zwemmen. — Heel wat lichter dan hij te water was

geraakt, klauterde hij op het droge. Voor zijn baas was 't een schadepostje, maar *hem* stond 't zoo best aan, dat hij den eersten keer den besten waarop hij weer zout was gaan halen, 't zelfde kunstje vertoonde.

Tuimelde Grauwtje *al weer* in 't water.

Was 't de vorige maal een ongeluk geweest, nu liet hij zich met opzet in 't water rollen om zijn last kwijt te raken.

Zijn baas was evenwel ook niet dom; hij begreep er alles van en beraamde een plan om zijn Grauwtje zulke fratsen af te leeren.

Eenigen tijd later gingen zij weer naar de zeekust, maar nu niet om zout, doch om sponsen in te slaan. Natuurlijk kreeg de ezel 't vrachtje op zijn rug te dragen.

't Beviel den luien sinjeur niets, dat kon zijn baas

wel aan hem zien. Hij hield hem op den terugweg goed in 't oog en ja, wat hij verwacht had, gebeurde ook. Bij 't riviertje gekomen, tuimelde Grauwtje warempel al weer in 't water. Je begrijpt zeker wel met welke bedoeling. — —

O zoo'n slimme — neen — zoo'n *domme* ezel! —

'tZout was in 't water weggesmolten en hij was dus zijn vrachtje kwijt geweest, maar de sponsen zetten zich uit en namen zooveel water in zich op, dat ze o, zoo zwaar werden!

Grauwtje wist niet hoe hij 't had, toen hij aan land stapte, wat een vracht had hij nu te torsen! Dat was een erge tegenvaller! —

Doe je plicht en denk niet altijd
kan 'k met *minder* ook volstaan?
in het lest, geloof 't maar, vrindje,
zal 't je er nog eens naar gaan!

XXXIX.

Mercurius en de houthakker.

De eerlijke wordt ruim beloond,
maar wie hebzuchtig is,
trekt hier ook weer aan 't korste eind,
dat is wel heel gewis!

Er was eens een houthakker, die vlak bij de rivier aan 't boomen vellen was. Op eens gleed zijn bijl uit, viel in 't water en verdween in de diepte.

Treurig keek de man zijn werktuig na, dat hij zoo slecht missen kon. Hoe kreeg hij 't weer terug?

Daar verscheen Mercurius; de rivier was zijn eigendom en zoo behoorde hem ook alles toe wat er in was.

Toen hij den houthakker zoo bedrukt in 't water staren zag, kreeg hij medelijden met hem. Op zijn vraag wat er aan scheelde, vertelde de man hem welk ongeluk hem was overgekomen.

„Wacht," sprak Mercurius daarop, „'k zal je helpen." Hij dook in de rivier en bracht een gouden bijl te voorschijn.

„Is deze van jou?"

„Neen," zei de houthakker eerlijk.

Weer dook Mercurius. Nu liet hij den man er een van zilver zien.

„Deze dan misschien?"

„Ook niet."

Ten derden male begaf Mercurius zich onder water en toen hij dezen keer weer boven kwam, bracht hij de gewone ijzeren bijl mee, die de houthakker verloren had.

„Dit is de mijne," riep de man verheugd en recht tevreden uit.

Mercurius was echter zoo goed gestemd door de eerlijkheid van den houthakker dat hij er hem de gouden bijl en die van zilver bij present gaf. —

Toen deze geschiedenis bekend was geworden, begaf een andere houthakker, die heel hebzuchtig was, zich ook op zekeren dag naar de rivier om daar in de buurt een boom te vellen. Al gauw liet hij zijn bijl

„Deze dan misschien?”

met opzet in 't water vallen en ging toen aan den kant staan jammeren en klagen, in de hoop, dat ook hem Mercurius zou verschijnen.

Hij behoefde niet lang te wachten.

„Wel vriend," sprak Mercurius, „wat is de reden van je verdriet?"

„Ik heb mijn bijl in 't water laten vallen en nu is hij weg!"

„Zoo, zoo; nu, wacht maar eens even."

Mercurius dook en liet hem toen een gouden bijl zien.

„Is deze het?"

„Ja, ja!" riep de man haastig uit, en hij was al blij dat zijn bedriegelijk opzet zoo goed gelukt was. Meteen wou hij de bijl grijpen, maar dàt was mis.

Mercurius lachte schamper en liet het werktuig met een plomp weer op den bodem van de rivier vallen. Ook deed hij verder geen moeite de verloren bijl te voorschijn te brengen. Hij liet den onthutsten en teleurgestelden houthakker staan waar hij stond en verdween.

Wees als deez' eerste
man gezind
en doe nooit als
die tweede, kind!

XL.

Het hert met het fraaie gewei.

Och hert wat heb 'k een medelij!
je pronkt zoo met je gewei
en nu brengt het je toch ten val — —
'k denk dat ik 't nooit vergeten zal!

Een hert stond uit een kristalhelderen stroom te drinken en verdiepte zich onderwijl in 't aanschouwen van zijn spiegelbeeld.

„Wat heb ik toch een prachtig gewei," zoo sprak

Verward was geraakt.

hij bij zichzelf. — „'t Is zoo sierlijk en prijkt zoo fier op mijn kop. — Hoe jammer dat de andere deelen van mijn lichaam, mijn pooten bijvoorbeeld, daarmee niet in overeenstemming zijn. Zulke lange, dunne „pijpestelen," ik schaam mij bepaald er naar te kijken; die moest ik nog eens kunnen verruilen!"

Terwijl 't hert zoo in zichzelf stond te redeneeren, werd hij plotseling opgeschrikt door hondengeblaf. In de verte zag hij de jagers al aankomen — ze waren hem op 't spoor.

Vlug sprong 't dier weg en zeker zouden zijn vlugge, lenige pooten, die hij zooeven nog zoo veracht had, hem buiten gevaar hebben gebracht, als hij niet met zijn mooie gewei verward was geraakt in 't struikgewas. — Het sieraad, waarop hij zoo trotsch was geweest, werd nu de oorzaak van zijn dood.

Wat mooi lijkt is
vaak 't beste niet;
wie *dit* bedenkt,
voorkomt verdriet!

XLI.

De leeuwerik in 't korenveld.

Ja, moeder leeuw'rik wist het wel,
was niet in 't minst beducht,
zoolang de boer niet *zelf* begon — —
— — maar *toen* ging z' op de vlucht!

Moeder leeuwerik woonde met haar kleintjes in 't korenveld. Daar hadden ze een knus nestje — dat

kan je je zeker wel voorstellen. De goudgele aren wiegelden boven hen en daar door heen zagen ze den blauwen, zomerschen hemel. Veilig was 't er ook, tenminste tot aan den oogsttijd.

Op zekeren morgen zei moeder leeuwerik echter tegen haar kinderen: „zien jullie wel hoe dik de korrels worden in de aar? Nu zal 't koren wel spoedig gemaaid worden. Dan moeten we natuurlijk een andere woning zoeken. Maar wees nog maar niet ongerust, ik ken mijn tijd."

De jonge leeuwerikken werden echter tóch bezorgd en bleven dien dag niet zoo onbekommerd en vroolijk achter als anders, toen hun moeder voedsel voor hen ging zoeken.

Bij haar thuiskomst vond zij 't heele troepje dicht op elkaar gekropen van angst.

„O moeder, de boer is naar 't koren komen kijken."

„O moeder,” riepen al de leeuwerikjes tegelijk — „de boer is naar ’t koren komen kijken! We hoorden hem zeggen, dat hij zijn buren zou vragen het te maaien!”

„Zoo! Nu, dan is er nog geen nood!” sprak moeder leeuwerik kalm; „als hij op zijn buren vertrouwt is er voor ons niets te duchten.”

Den volgenden dag werd zij weer met groote onrust verwacht toen zij van haar tocht thuiskwam.

„Moeder, nú wordt het toch ernst,” riepen haar kleintjes. „De boer is er weer geweest en hij zei tegen zijn zoons, dat ze hun ooms en neven moesten roepen om ’t koren te maaien.”

Maar ook dezen keer bleef moeder leeuwerik heel bedaard.

„Er is nog geen gevaar, kinderen, houdt je maar rustig,” sprak ze: „zijn familieleden hebben ’t allemaal veel te druk met hun eigen oogst.”

Eenige dagen later evenwel hoorde moeder leeuwerik den boer zeggen: „we zullen er zelf maar de hand aan leggen en morgen beginnen te maaien.”

Toen vloog ze naar haar kinderen en sprak: „nú is het tijd om een andere woning te zoeken. — Wanneer iemand zijn werk zelf aangrijpt, kan je er op rekenen dat ’t gedaan zal worden, ook!”

Wie steeds steunt op vriend of maag,
komt vast achteraan;
wil je slagen met je werk,
pak ’t dan *zelf* flink aan!

XLII.

De vogels, de viervoeters en de vleermuis.

Vleermuis, zeg, bij wie behoor je?
ben j' een vogel of een muis?
's avonds zie ik je vaak fladd'ren
in de scheem'ring rond het huis.

De vogels en de viervoeters waren met elkaar in oorlog. Hevige gevechten hadden er plaats, waarbij beide partijen zich dapper weerden.

De vleermuis, die lafhartig van aard was, zocht zich eerst buiten den strijd te houden, maar toen dit niet bleek te gaan, koos zij de partij der vogels, die juist een aanmerkelijk voordeel hadden behaald. Zij zouden 't wel winnen dacht zij en fladderde daarom zoowat mee in de achterhoede van hun gelederen. O, ze paste er wel voor op zich niet in gevaar te begeven! — Toch was ze er trotsch op bij de winnende vogels te zijn en zei tegen ieder, die 't maar hooren wou: „ja, weet je, ik ben eigenlijk ook een vogel! Ik vlieg immers óók!"

Maar de kansen keerden. — De vogels leden nederlaag op nederlaag en de viervoeters behaalden menige zegepraal. Toen wilde de vleermuis niet meer tot de vogels gerekend worden. Zij liep naar de viervoeters over en beweerde dat ze eigenlijk bij *hen* behoorde. Had zij niet 't lichaam van een muis en droeg zij ook niet haar naam? —

De viervoeters namen haar bereidwillig op in hun

leger en zij beloofde hun altijd trouw te zullen zijn.
Maar nu veranderde de toestand weer. Door 't be-

De beslissende overwinning.

leid van hun aanvoerder, den arend, wonnen de vogels nu verscheidene slagen en behaalden ten slotte zelfs de beslissende overwinning. —

De vleermuis ging op de vlucht, want terecht vreesde zij hun toorn.

Sinds dien tijd durft zij zich niet goed meer in 't openbaar te vertoonen en komt daarom pas te voorschijn als 't schemerdonker is en de vogels ter ruste zijn gegaan.

Wie zich voor zijn vrienden schaamt,
en met elken wind wil keeren,
wordt veracht en zal bepaald,
zware lessen moeten leeren.

XLIII.

De muizenvergadering.

Wie bindt de kat de bel nu aan?
— ja zie, dàt is de vraag!
de muizen juichen 't *plan* wel toe
maar — — geen *volvoert* het graag.

De muizen belegden een vergadering om te beraadslagen, hoe zij zich toch het best tegen de kat zouden kunnen beveiligen. Je moet weten, dat ze in een huis woonden, waar een groote, echte muizenkat was. 't Was er een met lange snorren en vervaarlijke, wilde oogen. Geen enkel onvoorzichtig muisje ontsnapte aan haar aandacht.

't Zal nog zoover komen, dat we ons niet meer uit onze holletjes durven wagen," klaagden de muizen. „Wat moeten we beginnen?"

„Ik weet wat," zei een jonge, eigenwijze muis. „'t

De muizen belegden een vergadering.

Grootste gevaar voor ons is dat poes zoo zachtjes komt aansluipen en ons overvalt, zonder dat we haar nadering bespeuren. Daarom stel ik voor haar een bel om den hals te doen, dan hooren we altijd waar zij zich bevindt."

Van alle kanten werd instemming betuigd met dit mooie plan. Toen liet echter op eens een oude muis, die stil in een hoekje gezeten had, de vraag hooren: „Maar wie zal 't waagstuk ondernemen, onze vijandin de kat die bel aan te binden?"

Niemand wist er antwoord op te geven. De muizen keken elkaar beteuterd aan en de jonge, eigenwijze muis, bang dat men er haar voor zou aanwijzen, maakte zich gauw uit de voeten.

O, je kunt het zoo mooi zeggen:
zóó moet dit en zóó zal dat —
maar — — zou j' eerst niet overleggen
of 't gebeuren kan, mijn schat?

XLIV.

De „zieke" leeuw.

Vertrouw je hem? ik niet; geen zier
en ik beklaag een ieder dier,
dat blind'lings in de val hier loopt,
zijn meelij met den dood bekoopt.

De leeuw strooide 't bericht uit, dat hij ernstig ziek was en 't op prijs zou stellen als zijn onderdanen hem belangstelling bewezen, door eens naar hem te komen kijken.

De lichtgeloovige dieren namen dit zonder eenige bedenking aan. Van alle kanten begaven zij zich naar

Een extra uitnoodiging.

't paleis van koning Leeuw, om hun opwachting bij den patient te maken.

Eén voor één slechts werden ze bij hem gelaten. Zoo ernstig was de toestand, fluisterden de wachtenden elkaar toe. — Vreemd evenwel was het, dat zij, die naar binnen waren gegaan, niet meer bij de overigen terugkwamen. Maar misschien hadden zij 't paleis door een anderen uitgang verlaten!

Zoo, zou je dat denken?

De vos had zich ook op weg begeven, maar was toen weer omgekeerd. — Waarom? Ja, daar had hij zijn gegronde redenen voor. — Hij bleef verder stil thuis en stoorde zich niet meer aan de oproeping.

Eindelijk kreeg hij een extra uitnoodiging, heelemaal voor zich alleen. Nog maakte de vos geen aanstalten om te gaan. Hij meesmuilde eens en zei tegen de muskusrat, die de leeuw hem als boodschapper had gezonden:

„Je moet koning Leeuw mijn komplimenten maar doen en hem beterschap van mij wenschen. Vertel hem dan ook, dat ik mij wel op 't pad heb begeven om hem te bezoeken, maar weer omgekeerd ben, daar de moed mij ontzonk — want — aan de voetsporen van mijn mede onderdanen heb ik gezien, dat zij wèl allemaal naar binnen zijn gegaan, maar geen enkele weer terug is gekomen. Ik heb daar zoo mijn eigen gedachten over. — —"

De slimme vos had het goed begrepen. De leeuw was niet ziek, hij hield zich maar zoo om de dieren gemakkelijk binnen zijn bereik te krijgen en ze dan één voor één te verscheuren. Behalve de muskusrat, die gespaard was gebleven, daar zijn onaangenaam rieken hem beveiligd had, was de voorzichtige vos 't eenige dier, dat aan dit treurige lot ontkwam.

Voorzichtigheid
is altijd goed;
denk eerst maar na,
voordat j' iets doet!

———

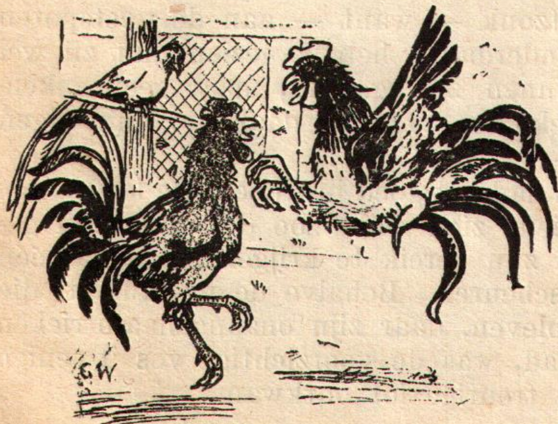
XLV.

De patrijs in den hoenderhof.

Arm patrijsje! bij de kippen
heb je 't niet plezierig, nee —
maar je ziet het: ook zij zelven
kibb'len en zijn ontevreê.

Een man ving een patrijs, kortwiekte hem en liet hem toen bij de kippen loopen.

't Arme dier had 't daar kwaad te verantwoorden. De hanen pikten hem en de kippen wilden hem niet bij 't voer toelaten.

„Wat een onvriendelijk gezelschap."

„Wat een onvriendelijk gezelschap is 't, waarin ik verzeild ben geraakt," sprak de patrijs bij zichzelf en trok zich zooveel mogelijk terug.

Maar nadat hij eenige dagen in den hoenderhof had gewoond, bemerkte hij, dat 't in de natuur der kippen lag zoo onaardig te zijn. Om den

haverklap vlogen zij elkaar aan. De een gunde de andere geen korreltje en de hanen hielden vaak verwoede gevechten.

Daar zij dus onder elkaar den vrede al niet konden bewaren, was 't geen wonder, dat een vreemde geen leven bij hen had. —

De man, die den patrijs gevangen had, bemerkte 't wel en was zoo edelmoedig hem de vrijheid weer terug te geven.

Ruzie zoeken, kibb'len, vitten, — —
kind'ren foei, wat is dat naar!
wil je blij en vroolijk leven
houdt dan vrede met elkaar!

XLVI.

De kraai, die met geleende veeren pronkte.

Kraai Zwartrok, zeg, — wat wil je toch
met al die pauweveeren?
kom, wees verstandig blijf tevreê'
met j' eigen zwarte kleeren!

Een troepje kraaien woonde recht gezellig in den toren van een oude kerk. Ze hadden juist 't gezicht op 't erf van een boerderij, waar een heele verzameling pluimvee rondliep. Er waren ook pauwen bij, mooie, statige vogels met fraaie, kleurige veeren.

Ieder, die er voorbij kwam, bleef even staan om ze te bekijken en menigmaal konden de kraaien daar in

den toren de uitroepen van bewondering hooren, die de pauwen aan de menschen ontlokten; door hun prachtige staartveeren als waaiers uit te spreiden.

Een der kraaien maakte dit zoo jaloersch, dat zij 't op 't laatst niet langer kon uithouden en volstrekt ook een pauw wilde worden. Ze vloog naar beneden en begaf zich op 't erf onder de andere vogels. Nu begon ze de hier en daar verspreid liggende veeren, die de pauwen verloren hadden, op te zoeken; wat wou zij daarmee toch beginnen? —

De andere vogels keken er naar, maar de kraai hield zich apart tot ze er genoeg naar haar zin bij elkaar had. Toen ging ze er haar eenvoudige, zwarte pakje mee opsieren; 't was er haar daarbij vooral om te doen, zoo'n mooien staart te krijgen als de pauwen hadden.

Wat stapte zij er trotsch mee rond!

Wat stapte zij er trotsch mee rond.

Arme, dwaze kraai! Niemand bewonderde haar, integendeel, ze werd uitgelachen door de menschen en ook door 't pluimgedierte. De pauwen ergerden zich zelfs over haar daad en pikten naar haar. Toen volgden de kippen en de eenden en de

kalkoenen hun voorbeeld, zoodat de kraai niet wist waar zij zich bergen zou. Ten einde raad nam zij de vlucht naar den toren van de oude kerk, waar haar familieleden en vrienden woonden. Maar ook deze wilden nu niets van haar weten en joegen haar weg. —

Waar nu heen? — De kraai zocht een eenzaam plekje op en sleet daar haar verdere leven in afzondering en treurigheid. —

Pronk nooit met wat niet j'eigen is!
je oogst slechts hoon en spot —
vertoon j'eenvoudig als je bent
en schik je in je lot.

XLVII.

Het gehoorzame geitje.

Geitje, doe als moeder zegt!
houdt de deur maar goed gesloten;
buiten staat de booze wolf,
scherp getand, met ruige pooten.

Moeder geit moest op een boodschap uit.

„Kind," zei ze tegen haar kleine geitje, „sluit de deur dadelijk achter mij dicht en schuif er den grendel ook nog op. Laat niemand binnen en doe in geen geval de deur, al is 't ook maar op een kiertje, open, wanneer je niet heel zeker weet dat *ik* er voor sta en niet een ander. De wolf zwerft hier weer in de buurt rond; we moeten dus voorzichtig zijn."

„Ja moeder, ga maar gerust,” sprak het geitje, „ik zal ’t heusch zoo doen als u gezegd heeft.”

Keek eerst even uit ’t raam.

Moeder geit vertrok.

De wolf, die niet ver daar vandaan verborgen zat, en op een gelegenheid wachtte om ’t jonge geitje te bemachtigen, zag haar gaan. Hij talmde nog, totdat ze een flink eind weg was en begaf zich toen naar haar woning. Heel voorzichtig klopte hij aan en riep daarbij met een stem, zoo zacht en vriendelijk als die van moeder geit: „ik ben het, kind; doe maar gauw open.”

Het kleine geitje dacht evenwel aan moeders waarschuwing en keek eerst even uit ’t raam. Het zag den wolf toen staan en riep hem toe: „Neen, ik doe niet open; al probeer je ook net te praten als moeder, daarom *ben* je moeder toch niet! Je bent en blijft een wolf!” —

En zoo hielp ’t sinjeur wolf dus niets — hij moest onverrichterzake weggaan.

Gehoorzaamheid, hier zie je ’t weer,
bewaart voor menig kwaad,
helaas vergeten we ’t wel eens, —
dan komt berouw te laat!

XLVIII.

DE SCHAPEN EN DE HOND.

De herdershond is trouw en sterk
hij waakt over de schapen.
zij kunnen veilig grazen gaan
en 's nachts ook rustig slapen.

In de dagen, toen de dieren konden spreken, zeiden de schapen tegen hun herder: „wij hebben er eens over nagedacht en kunnen maar niet begrijpen, waarom de hond zoo boven ons wordt voorgetrokken."

„Hoe bedoelen jullie dat?" vroeg de herder en hij ging er eens op zijn gemak bij zitten, terwijl de hond zich kwispelstaartend bij 't groepje voegde.

„Wel," antwoordde een der oudste schapen, „we weten 't allen heel goed, dat de hond allerlei te eten krijgt wat u zelf ook gebruikt. De lekkerste beetjes zijn voor hem en ons geeft u enkel maar gras. 't Is

„Hoe bedoelen jullie dat?"

wat moois, dat kunnen we zelf ook nog wel vinden.”

„Ja,” zei een ander schaap, „en *eerlijk* is ’t óók niet, want u moet eens rekenen, wat wij u niet allemaal schenken. Wol en lammetjes — waarvoor u veel geld krijgt! De hond daarentegen geeft u niets in ruil voor de gunst, die hij van u geniet!”

Toen nam de hond het woord: „hei, hei,” riep hij uit, „bedenken jullie eens even, dat ik ’t ben, die je beschermt tegen roovers en wolven! Als ik niet op jullie paste, zouden jullie gestolen of verscheurd worden en ik weet zeker, dat jullie van angst en zorg geen rustig oogenblik meer zouden hebben om gras te eten, als ik mijn baantje eens neerlei!”

De schapen knikten met wijze gezichten, ze moesten toegeven, dat de hond gelijk had en ’t alles dus in orde was, zooals ’t nu ging. Ze pruttelden niet meer en hielden hun trouwen wachter, den hond, in eere.

Wie ’t werk doet
wordt er naar beloond;
dit wordt je hier
weer aangetoond.

XLIX.

De verborgen schat.

Och, die arme, rijke man;
neen, zoo had hij er niet an —
wie zijn goud zoo goed verstopt
wordt nog leelijk eens gefopt.

Een gierigaard had ergens in den grond een schat begraven; een zak vol goudstukken.

Elken dag ging hij er naar kijken.

Dit werd gezien door een dief. Vaak genoeg had hij al bij zichzelf gedacht: „wat voert hij daar toch uit?"

Hij sloeg den gierigaard eens wat nauwkeuriger gade en ontdekte toen de plaats, waar deze zijn goud verborgen had.

Op zekeren dag sloop hij er stilletjes heen, groef den zak op, nam de goudstukken er uit en stopte ze veilig weg.

Toen de gierigaard den volgenden morgen weer terugkwam en zijn verlies bemerkte, was hij wanhopig; hij trok zich de haren uit het hoofd en brak uit in luid geklaag.

Hij trok zich de haren uit 't hoofd.

Iemand, die daar juist voorbij kwam en zijn droefheid zag, vroeg hem wat er toch wel gebeurd was.

De bestolene vertelde 't hem.

„Mijn goede man," zei de voorbijganger toen, hoe kan je je daarover nu zoo van streek maken! Wat *hadt* je eigenlijk aan je schat? Immers niets! Hij lag daar maar in den grond verborgen en je ging er alleen maar eens naar kijken. Weet je wat je doet? Neem een steen, stop dien op dezelfde plaats weg, en

doe alsof 't je zak goudstukken is. Dan ben je immers geholpen?" —

De fabel vertelt er ons niet bij of de gierigaard dezen raad ook heeft opgevolgd.

Gierigheid brengt geen geluk;
geef, zoolang je wat kunt geven!
zelfs bij leed of zwaren druk
ben je dan nog blij te leven.

L.

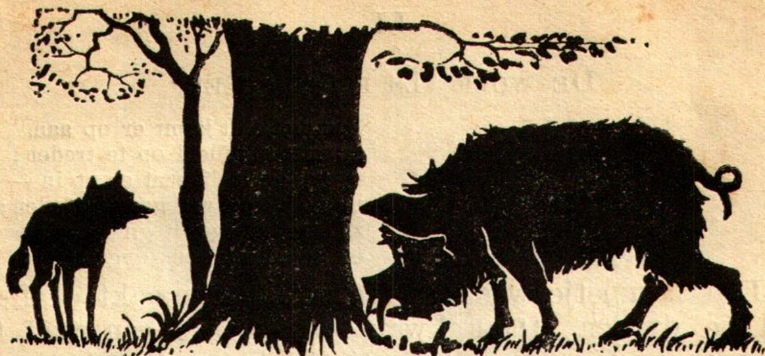
De vos en het wilde zwijn.

Wat scherpe tanden
heeft dat zwijn —
in zijn nabijheid
wou 'k niet zijn!

Een wild zwijn stond op zekeren dag zijn groote slagtanden te scherpen tegen een boom. Hij was er zoo druk mee bezig, dat hij den vos, die op zijn gemak daar voorbij kwam kuieren, ternauwernood goedendag zei.

„Hedenmijntijd", riep de vos spotachtig lachend uit. „Wat voer je nú uit? — Er is geen gevaar aan de lucht! Anders zou ik hier niet zoo kalm wandelen. Mijn beste vriend, maak 't je toch niet zoo moeilijk om niets!"

Maar 't wilde zwijn stoorde zich niet aan zijn woorden en ging door met zijn werk.

Er is geen gevaar aan de lucht.

Toen hij zijn slagtanden evenwel naar zijn zin in orde had, zei hij tegen den vos, die nog was blijven staan:

„Ik weet ook wel, dat er op 't oogenblik geen gevaar te duchten is, maar ik houd me graag op alle mogelijke gevallen voorbereid. Plotseling kan 't anders worden. Als ik op eens aangevallen werd, en mijn slagtanden dan niet gescherpt waren, zou ik veel te veel kostbaren tijd met 't slijpen van die wapens moeten verliezen. Ik doe 't daarom liever in een rustig oogenblik om klaar te wezen als er wat gebeurt,"

„Je hebt gelijk," sprak de vos. „Neem me maar niet kwalijk, dat ik er den draak mee stak." —

Vooruit gezorgd
is half gedaan;
dat zie je hier
weer duid'lijk aan!

LI.

De wolf als fluitspeler.

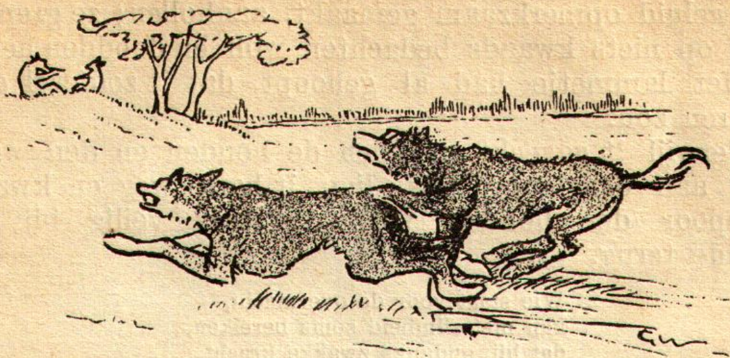
Lammetje, 't komt er op aan,
nu met slimheid op te treden;
— ha, de wolf gaat er op in — —
nu is 't leed wel gauw geleden;
zijn gefluit wordt ginds gehoord
en de schelm dus opgespoord.

Een lammetje was van de kudde afgeraakt en liep nu te dwalen. Daar kwam onverhoeds een wolf te voorschijn. Hij greep 't diertje beet en wilde het verslinden. Maar 't lammetje verloor van schrik gelukkig zijn bezinning niet en vroeg nog bijtijds of de wolf even naar hem wou luisteren; hij had den wolf een gunst te verzoeken, zoo sprak hij op eerbiedigen toon.

„Vooruit dan maar," zei de wolf ruw en liet zijn

Niet wat willen voorspelen.

Kwamen de herdershonden aanhollen.

slachtoffer los. 't Lammetje poogde niet te ontvluchten. Och, waar zou het zich hebben moeten bergen — bovendien kon de wolf veel harder loopen en zou 't immers direct weer hebben ingehaald.

Neen, 't lammetje had heel wat anders in den zin. „Ik heb wel eens vernomen, dat u zoo mooi op de fluit kunt spelen meneer de wolf," zei het; „och, wat zou ik dàt graag eens hooren! Zoudt u mij, voordat ik sterven moet, niet wat willen voorspelen? Ik smeek er u om, als om een laatste gunst!" —

De wolf was heel gevleid en vereerd, want bij al zijn ruwheid was hij toch maar een ijdele klant. Hij haalde dus zijn fluit voor den dag, ging aan den kant van den weg tegenover 't lammetje zitten en begon te spelen.

Terwijl hij zoo bezig was en de schelle tonen der fluit liet weerklinken, kwamen de herdershonden door

dit geluid opmerkzaam gemaakt, aanhollen; ze grepen den op niets kwaads bedachten wolf en doodden hem.

Het lammetje had al gehoopt, dat 't zoo wel gebeuren zou.

Terwijl 't gevecht tusschen de honden en den wolf nog aan den gang was, liep 't hard weg en kwam 't spoor der honden volgend, weer veilig bij de kudde terug.

Wie staat voor de overmacht,
kan met slimheid soms bereiken,
dat hij, ondanks zwakke kracht,
met de zege nog gaat strijken.

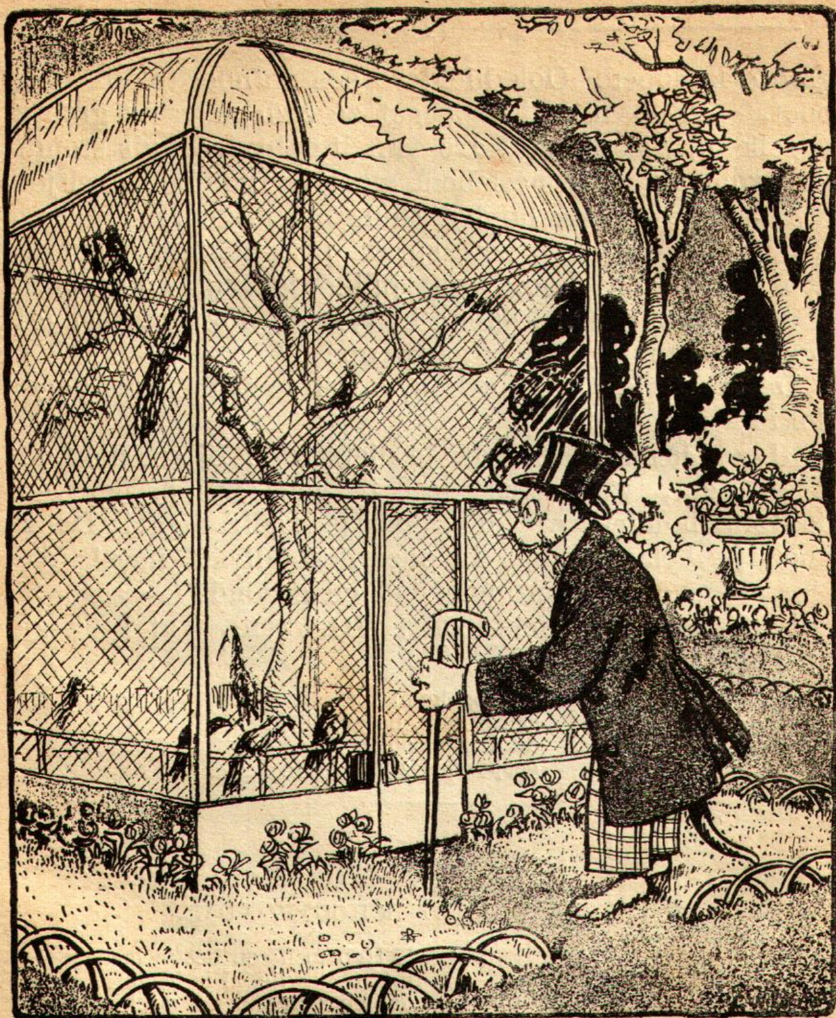
LII.

De kat en de vogeltjes.

O poes, wat ben je deftig, zeg!
je voert wat in je schild:
ja, ja, ik zie die vogelkooi
en vat best wat je wilt!

Op zekeren dag had poes erg veel zin in een vogeltje. Maar hoe er een te pakken? Poes wist het wel bij ondervinding, dat vogeltjes zich niet gemakkelijk laten grijpen. Wacht, zij verzon er wat op! Zij zou een list gebruiken.

Ze verkleedde zich als dokter. O, wat zag poes er potsierlijk uit. Verbeeld je, ze droeg een hoogen hoed, had een bril op, en was gekleed in een lange jas met

O, wat zag poes er potsierlijk uit.

groote knoopen. Ook hield ze een wandelstok in den poot, — Zoo uitgedost begaf ze zich naar de groote vogelkooi, die bij de serre van 't naburige huis stond. Er woonden een heeleboel mooie, vroolijke vogeltjes in, die in vreemde landen thuis behoorden.

„Goedenmorgen," zoo sprak poes-dokter voor de kooi. „Ik heb gehoord, dat jullie ziek zijn en nu kom ik eens naar jullie kijken; ik ben de dokter, weet je! Doe de deur dus maar gauw open!"

De vogeltjes begonnen evenwel te tjilpen en poes-dokter te bespotten.

„Loop heen, ons maak je niets wijs! Jij een dokter? Neen hoor, we weten veel te goed wie jij bent en daarom houden we ons deurtje veilig dicht! Dank voor je belangstelling in onze gezondheid, poes! We zijn allemaal nog springlevend en gezond!" —

Poes kon onverrichterzake aftrekken. Wat keek ze op haar neus!

Bedrog komt toch
aan 't licht, hoe fijn
de draden ook
gesponnen zijn!

LIII.

DE EZEL EN HET SCHOOTHONDJE.

'k Heb toch een beetje medelij
met Grauwtje, al is 't mal
dat hij zich aanstelt als hij doet –
want 't helpt hem niemendal!

Er was eens een man, die een ezel bezat en ook

een aardig, klein schoothondje. 't Diertje woonde natuurlijk bij hem in huis, dartelde om hem heen en kreeg de lekkerste hapjes van zijn tafel. Vaak sprong 't op zijn knieën, likte hem en betoonde zich een dankbaar, aanhalig diertje.

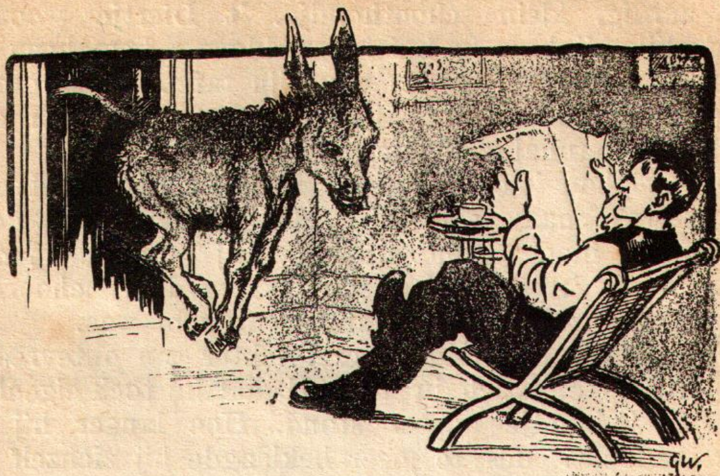
De ezel had 't ook best bij den man, die een dierenvriend was, maar je begrijpt, dat Grauwtje niet door de kamer mocht rondspringen. Hij woonde in den stal, zooals 't een ezel past en kreeg daar behoorlijk op zijn tijd voer, dat geschikt voor hem was.

Op zekeren dag had de ezel echter een ontevreden bui. Hij zette 't zich in 't hoofd, dat hij toch eigenlijk erg bij 't hondje achter stond. Hoe langer hij er over nadacht, des te meer beklaagde hij zichzelf en benijdde hij 't schoothondje.

„Als ik ook eens bij mijn baas op de knieën sprong en hem likte, mogelijk zou hij mij dan ook van zijn tafel laten meêeten en in zijn kamer laten slapen," zoo dacht hij bij zichzelf en — den eersten dag den besten dat hij zijn kans schoon zag, liep ons Grauwtje warempel naar binnen om zijn voornemen ten uitvoer te brengen.

Stel je voor, de man zat doodkalm in zijn gemakkelijken stoel de krant te lezen en daar komt me op eens die ezel naar binnen hollen, recht op hem aan, en voordat hij nog „ho" had kunnen zeggen, was hij al met de voorpooten op zijn knieën gesprongen en had hem met zijn lange tong in 't gezicht gelikt. —

De baas van den ezel dacht niet anders of 't dier wou hem kwaad doen. Hij riep zijn knecht te hulp

Liep ons Grauwtje warempel naar binnen.

en met vereende krachten joegen zij den ezel naar buiten waar zij hem een flink pak slaag gaven om hem die malle kunsten af te leeren.

Grauwtje wist niet, waar zich te bergen en was blij eindelijk veilig en wel in zijn eigen stal te zijn.

Ik geloof niet, dat hij er zoo gauw weer uit zichzelf uitgekomen zal zijn! —

Ieder is zijn vaste plaats
aangewezen in het leven;
wie hier zelf verandering
in wil brengen, zal zijn streven
dikwijls duur bekoopen moeten
en gevoelig er voor boeten. —

LIV.

De slimme kraai.

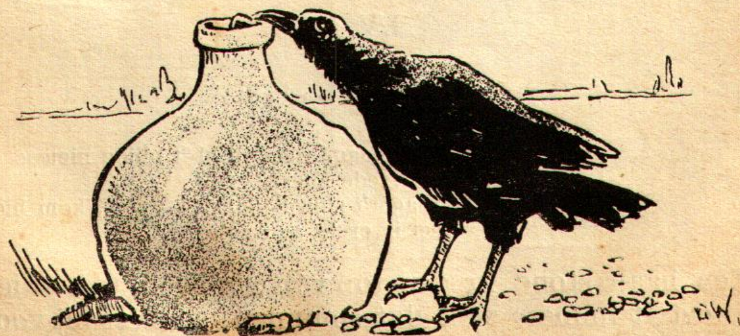
De kraai toont hier
veel overleg
je kunt er je
aan spieg'len, zeg!

Een kraai, die bijna van dorst verging, zag in de verte een waterkruik staan. Vol blijdschap en verlangen vloog zij er op af.

Maar och, wat een teleurstelling! Toen zij er dichtbij kwam, bleek 't haar, dat er maar een heel klein beetje water in was en dàt was tot overmaat van ramp nog onbereikbaar voor haar. Hoe zij zich ook uitrekte en vooroverboog, ze kon met haar snavel onmogelijk tot op den bodem van de kruik komen.

Wat nu te doen?

Ja, ze moest het opgeven en elders water zoeken,

Een voor een in de kruik vallen.

denk je misschien. Mogelijk zou jij dit gedaan hebben als je in haar plaats was geweest! De kraai was echter een leeperd en had dadelijk een geschikt plannetje klaar, toen zij, nadat ze eerst nog geprobeerd had, de kruik om te gooien om 't water er uit te laten loopen. Zoo sterk was ze echter niet. — Maar slim wel! Luister maar!

Ze zocht een menigte kiezelsteentjes op en liet die met groot geduld een voor een in de kruik vallen. Zoo rees 't water langzaam maar zeker en steeg zelfs tot aan den rand, zoodat zij er gemakkelijk naar hartelust van kon drinken. — Hadt je zooiets vernuftigs wel van de kraai gedacht?

Met geduld en overleg
kan je heel wat mogelijk maken
en — wat j' eerst niet doenlijk scheen —
toch nog tot je doel geraken.

LV.

De haan en de vos.

„Wel haan, weet jij al 't blijde nieuws
van vrede allerwegen?
vraagt 't sluwe Reintje — „toe, kom hier!
veel is er m' aan gelegen."

Een haan stond in den top van een boom te kraaien. Je weet 't immers wel, dat sommige hoenders bij voorkeur in de boomen vliegen? —

Nu dan, deze haan hield er ook veel van een verheven plaats in te nemen.

Daar kwam de vos aan. Ha! hij likte zich al om den bek, zoo begeerlijk scheen hem dat hapje toe! Kon hij het maar bereiken! —

„Weet je wat," zoo dacht hij bij zichzelf, „ik moet dien haan met een zoet lijntje den boom uit zien te krijgen."

„Kom eens naar beneden, vriend", zoo riep hij hem dus toe. „Ik heb goed nieuws voor je."

„En dat is?" vroeg de haan, die kalm bleef waar hij was.

„Alle vogels en viervoetige dieren hebben elkaar een duurzamen vrede gezworen", antwoordde Reintje. „Er zal geen strijd meer zijn. Wij zullen allen voortaan als broeders leven. Kom eens hier, dan kan ik je daarmee feliciteeren.

De haan zei er niets op, maar strekte zijn hals uit, alsof hij naar iets in de verte keek.

„Wat zie je daar toch?" vroeg de vos.

„Een heelen troep jachthonden, die dezen kant uitkomen."

Er zal geen strijd meer zijn.

Nauwelijks had de vos dit vernomen of hij zette

een benauwd gezicht en maakte zich gereed te vluchten.

„Maar vos, er is immers geen reden voor bezorgdheid,” riep de haan hem toe, „je vertelt me juist zelf, dat er nu vrede heerscht.”

„Ja, ja,” zei Reintje haastig en liep meteen weg, „maar misschien hebben die jachthonden dit nog niet vernomen.”

„O juist! Begrepen, vriend,” riep de haan hem na.

Hoe verandert soms je inzicht
als de zaak *jezelve* geldt —
dit wordt kind'ren in deze fabel
jullie hier nu eens verteld.

LVI.

De hofhond en de wolf.

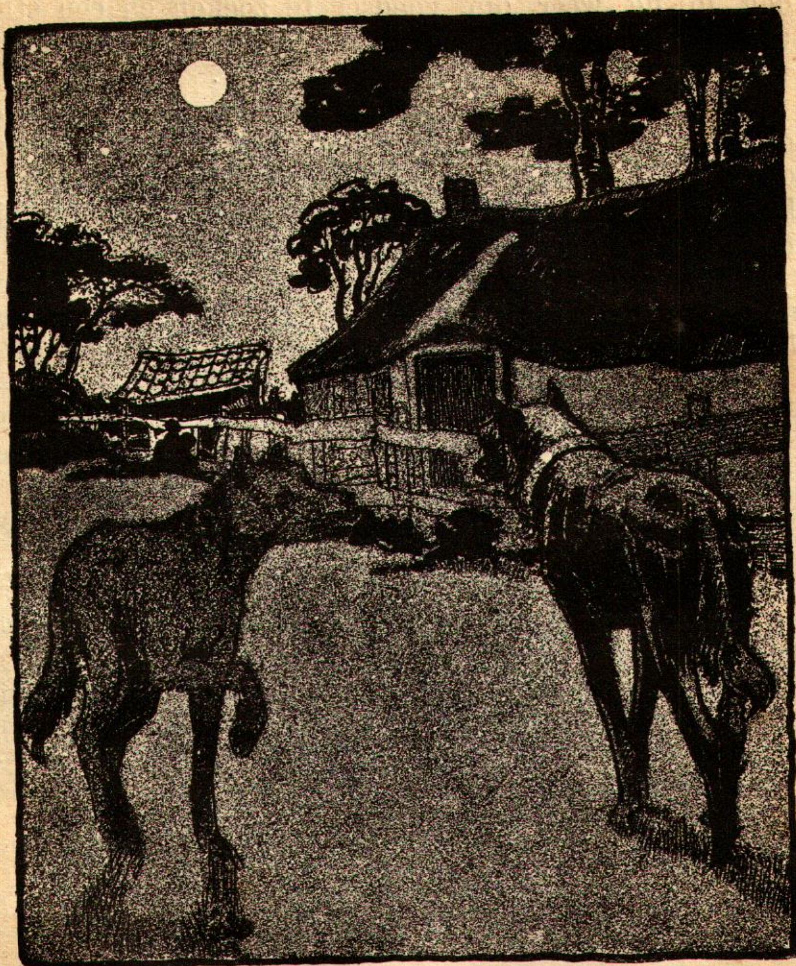
Dat was een ontmoeting dien nacht van de neven —
toch is neef wolf liever zwervend gebleven;
zijn vrijheid, al bracht zij hem menig gevaar
en ook veel ontbering, was 't beste toch maar.

't Was lichte maan. Een hongerige wolf ontmoette op zijn omzwervingen een flink doorvoeden hofhond, die in de buurt van 't erf zijn ronde deed.

Daar de wolf en de hond immers familie van elkaar zijn, begroetten zij elkaar als neven.

„Je ziet er niet erg voordeelig uit,” sprak de hond.

„En jij bent Hollands welvaren,” knorde de magere wolf. „Hoe komt dat toch zoo? Ik ben den heelen

„Je ziet er niet erg voordeelig uit."

dag in de weer om voedsel te zoeken en een stuk van den nacht er nog bij en 't blijft bij mij maar vel over been."

„Ik heb een best kosthuis hier bij den boer," zei de hond. „Elken dag krijg ik volop te eten. In ruil daarvoor bewaak ik huis en erf. Ga mee — de boer kan nog wel een waker gebruiken. Dan behoef je nooit meer honger te lijden."

„Wat graag!" gromde de wolf — „altijd een holle maag te hebben is ook geen pretje. Maar zeg wat heb jij een rare streep om je hals? Hoe komt dat zoo?"

De hond werd wat verlegen „och, hm — dat — dat komt door den halsband, dien ik draag. Overdag lig ik aan den ketting, zie je, maar o wat worden mij dan veel lekkere hapjes gebracht!"

„Aan den ketting?" herhaalde de wolf vol afschuw.

„Ja, maar 's nachts mag ik vrij rondloopen."

De wolf schudde den kop. „Neen neef, ik zal toch maar voor de eer bedanken een hofhond te worden. Ik lijd liever honger als ik dan maar vrij ben, dan dat ik aan den ketting lig met bakken vol eten bij mij. Ik zal je dus groeten." — Meteen was hij verdwenen.

Ja, in ied'ren stand is wat,
't geen men beter wel zou wenschen;
evenals in 't dierenrijk
gaat het ook zoo bij de menschen.

LVII.

DE VOS, DIE DE PLUIM VAN ZIJN STAART VERLOREN HAD.

Hoe jammer van die mooie pluim!
zeg, kan het je niet schelen?
'k geloof, dat jij je maar zoo houdt,
daar je geen spot kunt velen.

Een vos geraakte in een val. Hij wist zich los te rukken, maar verloor daarbij de mooie pluim van zijn staart.

Toen hij weer bij de andere vossen terugkwam, had hij veel bekijks en moest ook spot verduren.

Dat was niet prettig voor hem. Maar hij maakte van den nood een deugd en begon er zich op te beroemen dat hij zoo'n pluimloozen staart bezat.

„Lieve vrienden," zei hij, „volgt mijn raad en doet allen die pluim weg. Je weet niet hoeveel gemakkelijker dat is. Zoo'n pluim is een lastig ding. Je komt er maar mee in de val en bij zomerdag is 't een warm vrachtje, dat je mee hebt te dragen. *Ik* ben blij dat ik de mijne kwijt ben; 'k heb er plezier van. Dat wil ik je wel zeggen."

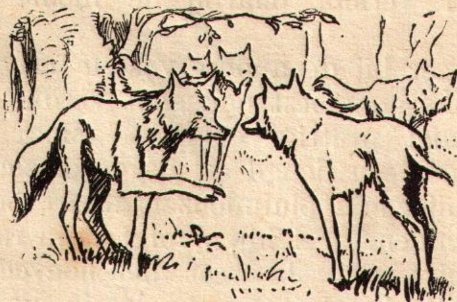

Verloor daarbij de mooie pluim van zijn staart.

Een slimme oude vos, die hem zoo hoorde spreken, begon echter te lachen. „O, o," riep hij, „je zoudt stellig niet zoo'n

drukte over *onze* pluimen maken als jij die van jou niet kwijt waart! Neen vriendje, we geven geen gevolg aan je mooien raad en houden onze pluimen liever, hoor! En — ik wed, dat jij er heel wat voor over zoudt hebben als jij er ook nog een bezat!" —

Houdt je flink bij ramp of leed,
wie zou je daarom laken —
maar leelijk is 't, door leugentaal
er maar wat van te maken.

LVIII.

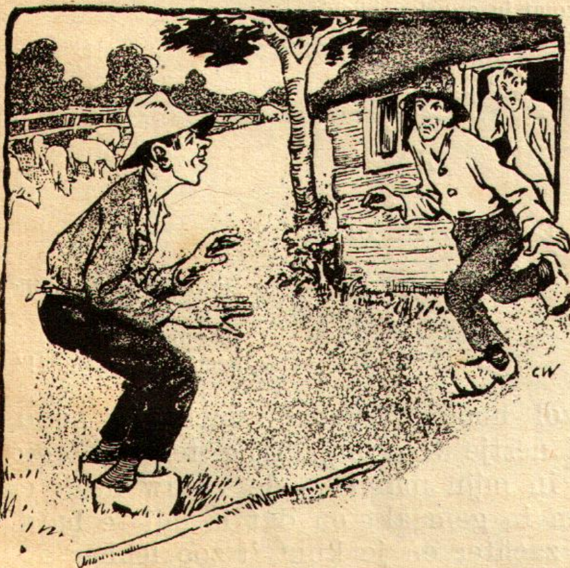
De herdersjongen en de wolf.

De herdersjongen maakt misbaar —
een paar maal zal 't wat geven,
maar eind'lijk stoort het niemand meer
al schopt hij nog zoo'n leven!

Er was eens een herdersjongen, die altijd veel drukte om niets maakte. Niet dat hij bang was uitgevallen, o neen, 't was louter uit zucht tot plagen.

Als de herders rustig bij elkaar in de hut zaten en hij onderwijl op de schapen moest passen, schopte hij plotseling een vreeselijk misbaar en riep uit alle macht om hulp, zoodat de herders niet anders dachten dan dat de kudde door verscheurende dieren was aangevallen,

Wanneer zij dan verschrikt naar buiten vlogen en op 't veld gekomen, de schapen rustig bijeen zagen, terwijl er heinde en ver geen verscheurend dier te bespeuren was had de ondeugende jongen een plezier van belang.

Wanneer zij dan verschrikt naar buiten vlogen.

De herders waren echter ook niet dom. Toen 't al te vaak voorkwam, stoorden zij er zich niet meer aan en lieten den jongen maar roepen.

Op zekeren dag echter werd de kudde werkelijk door wolven aangevallen.

De herdersjongen sloeg alarm, maar er kwam geen

hulp opdagen. O, wat heeft hij toen een vreeselijken angst uitgestaan!

Eindelijk kwamen mannen, die daar niet ver vandaan werkten hem te hulp, maar 't was op 't nippertje! —

Nooit van zijn leven heeft hij meer zulke streken uitgehaald.

Wie altijd fopt, wordt niet geloofd
ook als het ernst mocht wezen,
en komt in ongelegenheid — —
je hebt 't hier kunnen lezen.

LIX.

De hond in de ruif.

De hond zegt: „kijk,
ik zit hier mooi
en gun de koe
geen sprietje hooi!"

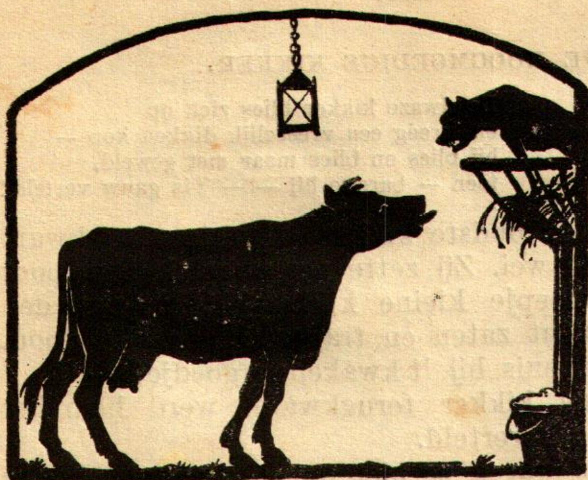
De ruif lag vol hooi. „Wacht," dacht de hond, „dat is een mooi nestje voor mij, 'k lig tegenwoordig niet graag meer in mijn mand — de vrouw heeft er een nieuw kussen in gemaakt en dat is mij te hard. Dit hooi is veel zachter en je kunt 't zoo lekker opschudden met je voorpooten!" —

Hij maakte 't er zich recht gemakkelijk in.

Daar kwam een koe aan — zij stapte op de ruif af en wou van 't hooi eten.

Heden, wat schrikte ze! De hond was blaffend over-

eind gevlogen. Zijn haren stonden van boosheid omhoog. Hij wou niet hebben, dat de koe aan 't hooi kwam, ze mocht er zelfs geen sprietje van nemen.

Dat vind ik al heel leelijk.

Hoe onaardig hè? Hij zou er heusch niet minder zacht om gerust hebben!

„Wel heb ik ooit," sprak de koe boos. „Je kunt zelf 't hooi niet eten en toch gun je 't een ander niet. Dat vind ik al heel leelijk. 't Zal er je nog eens naar gaan in je leven; dàt voorspel ik je."

Wat je zelf niet kunt genieten
and'ren niet te gunnen — o — o,
dat is leelijk! zeg eens jullie
doen toch nooit bij 't spelen zóó?

LX.

De hoogmoedige kikker.

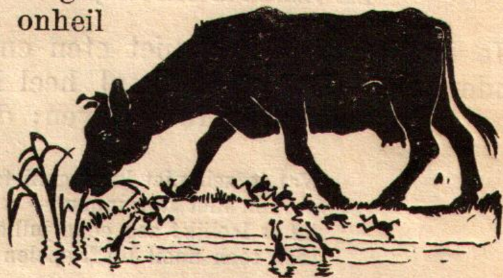
De dwaze kikker blies zich op
en kreeg een vreeselijk dikken kop —
hij blies en blies maar met geweld,
toen — barstte hij — — 't is gauw verteld!

Terwijl een der oudste kikkers afwezig was, kwam er een koe in de wei. Zij zette per ongeluk haar poot tusschen een troepje kleine kikkertjes, die aan den kant van de sloot zaten en trapte er een van dood.

Groote ontsteltenis bij 't kwakende goedje!

Toen de oude kikker terugkwam, werd hem het vreeselijke verhaal verteld.

De kikkertjes waren er niet over uitgepraat hoe 'n kolossaal groot dier 't geweest was, dat het onheil veroorzaakt had.

Kwam er een koe in de wei.

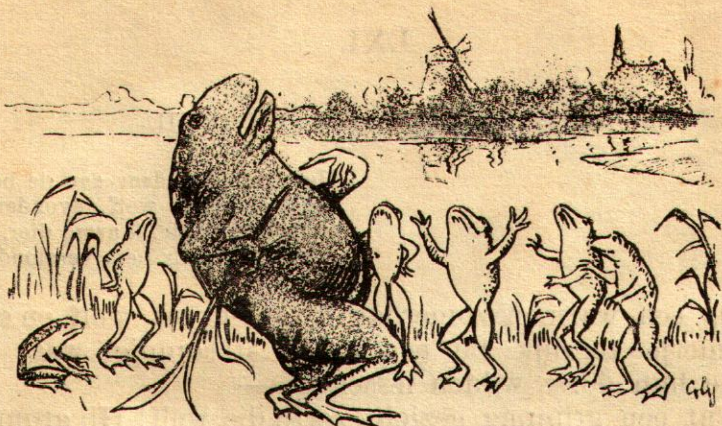
De een wist 't nog beter te zeggen dan de ander.

Nu moet je weten, dat die eene kikker zichzelf ook een groot dier vond.

„Was hij nog grooter en dikker dan ik?" vroeg hij.

„O veel en veel dikker!" riepen zij allen.

Dit was zijn eer toch te na. Hij blies zich op. —

„Nog dikker dan ik nu ben?

„Nog dikker dan ik nu ben?" hijgde hij.

„O heden, zoo kunt *u* toch nooit worden; heusch niet!"

„Jawel," riep de oude kikker en weer blies hij zich op, nu met nog meer kracht dan te voren.

Hij kon haast niet meer spreken, maar bracht er toch nog steunend uit: „nu ben ik net zoo groot als die koe!" —

't Waren zijn laatste woorden — nauwelijks had hij ze geuit of hij barstte. Arme, hoogmoedige kikker!

't Staat belachlijk meer te willen
schijnen dan men werk'lijk is;
het veroorzaakt niets dan onheil —
let eens op: 't loopt altijd mis!

LXI.

Het lammetje bij 't beekje.

Het lammetje daar aan de beek
werd door den wolf gevonden
en hoe 't pleitte, 't arme dier,
werd toch door hem verslonden.

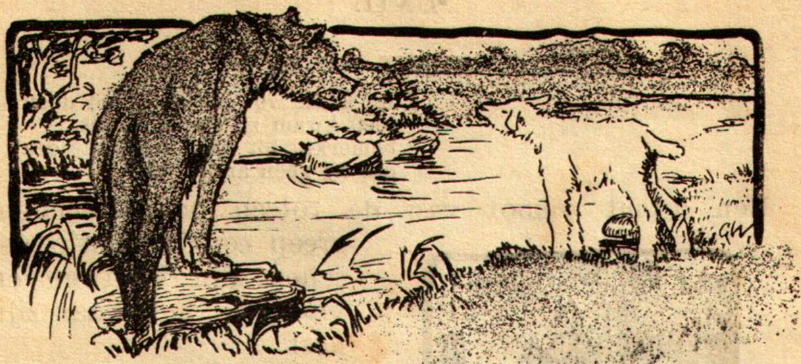
Op een warmen zomerdag kwamen een wolf en een lammetje tegelijk bij een helder stroompje; waar zij beide hun dorst wilden lesschen. —

Wat een grimmig gezicht zette die wolf! Hij gromde en vroeg 't lam waarom dit 't water troebel maakte wat hij juist wou drinken. Dit was een ongehoorde brutaliteit van zoo'n klein ding en daarom daagde hij 't uit om met hem te vechten.

Het arme lammetje werd vreeselijk bang — och, 't was niet moeilijk te raden wie van de twee 't verliezen zou, als 't op een gevecht aankwam.

„Maar mijnheer de wolf," zoo sprak het diertje, „hoe kan ik 't water, dat u wilt drinken, troebel maken? U ziet het toch zelf, dat ik lager aan de beek sta dan u! 't Water stroomt dus immers van u naar mij toe."

„'t Kan best wezen," hernam de wolf, die de waarheid van deze woorden moest toegeven, „maar in ieder geval ben jij toch een schelm! Verleden jaar heb je — zooals men mij verteld heeft — veel kwaad van mij gesproken. En daarvoor zal je nù boeten.

„Dan is 't toch zeker je moeder geweest."

„Verleden jaar," herhaalde 't lammetje, „maar mijnheer de wolf, toen was ik nog niet eens geboren."

De wolf werd hierop geducht boos. Hij wou en zou 't lam verscheuren en nu al zijn redenen krachteloos werden gemaakt, verzon hij maar gauw wat anders, dat evenmin kant noch wal raakte.

„Als jij 't niet was, dan is 't toch zeker je moeder geweest," schreeuwde hij; „dat komt op 't zelfde neer." —

En de booze wolf verscheurde 't arme, onschuldige diertje.

Wie een hond wil slaan, zegt 't spreekwoord,
vindt altijd een stok gereed;
dat 's een waarheid, die een ieder
van ons stellig heel goed weet.

LXII.

DE AREND EN DE KRAAI.

De kraai wou als de arend doen —
toen kwam zij slecht te pas,
bemerkte tot haar schaamte dra
dat *zij* geen arend was!

Een arend schoot van de rotsen naar beneden, greep een lammetje tusschen zijn klauwen en vloog er mee naar zijn nest.

Schoot van de rotsen naar beneden.

Een kraai had dit gezien.

Zij besloot er haar voordeel mee te doen en ook een lammetje te gaan vangen. Bij nader overleg vond zij 't echter toch verstandiger maar dadelijk een volwassen schaap, of beter nog een grooten, vetten ram tot buit te kiezen. 't Was zoo gemakkelijk als iets, zoo dacht zij. Als zij maar precies 't voorbeeld van den arend volgde, zou 't best terecht komen.

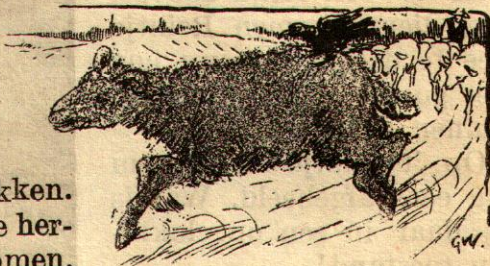
De kraai ging in een hoogen boom zitten en wachtte er nu op, tot de

kudde daar langs zou komen. Toen de schapen verschenen, hield zij den grootsten, vetsten ram scherp in 't oog en vloog, toen zij het tijdstip gunstig achtte, pijlsnel naar beneden op hem af.

Evenals de arend 't bij 't lammetje gedaan had, greep de kraai nu den ram beet met haar klauwen. Zij had een flink houvast aan zijn wollige vacht, dat is zeker. — Nu vlug met hem weggevlogen!

Ho, hc, kraai! De ram is zwaar, veel te zwaar voor jouw krachten!

Och, och, — in plaats dat de kraai met den ram weg vloog, holde de ram, die 't op een loopen zette, nu met de kraai weg! — Deze zat tot overmaat van ramp nog met haar klauwen in de wol verward en kon zich maar niet losrukken.

Veel te zwaar.

Eindelijk moest de herder er aan te pas komen. Hij bevrijdde de kraai, doch kortwiekte haar en nam haar mee naar huis, opdat zijn kinderen zich met haar zouden kunnen vermaken.

Zoo eindigde de schoone droom van de kraai, die een arend waande te zijn!

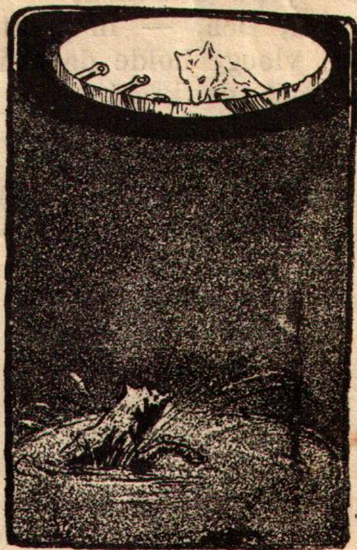
Zoo menig fabel spreekt er van
hoe men zichzelven schaden kan
door hoogmoed en door grootheidswaan —
nam ieder deze les maar aan!

LXIII.

De vos in den put.

„O vos, wat ramp! daar zit je nu —
wat heb 'k een medelijden!"
zoo sprak de wolf, doch meen maar niet
dat hij hem ging bevrijden!

Nu zijn jullie bijna aan 't eind van dit boekje gekomen. Over menig dier hebben deze fabels jullie wat verteld. Maar de meeste hebben toch geloof ik, wel over den vos gehandeld.

„Och wat vreeselijk."

Er is ook altijd zooveel van dien slimmen Reintje mee te deelen, dat we nog niet goed afscheid van hem kunnen nemen.

Op 't plaatje zie je hem nog eens afgebeeld. Wat is hij daar in een ongelukkigen toestand!

Ja — ja — deze fabel vertelt je van een ramp, die hem overkwam. De vos had op zekeren dag 't ongeluk in een diepen put te vallen. Hij zag geen kans er zonder hulp weer uit te komen. 't Was al mooi, dat hij zich boven water wist te houden.

Daar kwam de wolf voorbij. Hij hoorde 't gespartel en geplas in de diepte, keek over den rand van den put en — bemerkte den vos in zijn benarde positie.

De wolf beklaagde hem en riep hem toe, dat hij zóóveel medelijden met hem had, ja, 't zelfs niet uitspreken kon *hoeveel* wel!

„Je kunt er zeker nooit weer uitkomen! Och wat vreeselijk! Als je niet verdrinkt, zal je van honger moeten sterven — arme, arme stumperd."

Zoo jammerde de wolf met een huilerige stem aan den rand van den put.

„Och houd je toch stil," riep de vos boos uit de diepte. „Help me liever om weer op den beganen grond te komen of ga anders hulp halen. Wat heb ik aan je medelijden zonder meer?"

Medelijden is goedkoop,
waar 't zich uit, alleen in *spreken*
kwam het *doen* er ook niet bij,
menig stumperd was bezweken.

LXIV.

De vos en de bok.

Die Reintje is toch een schavuit,
hij redt zich altoos weer er uit;
dit 's 't laatste wat 'k van hem vertel,
zeg dus den vos nu maar vaarwel!

Daar zat de vos dus in den put. De wolf hielp hem niet. Dat heb je zeker wel begrepen! —

Na een poosje, de wolf was al weggegaan, kreeg Reintje bezoek van een bok. Deze keek ook over den rand naar beneden.

„He vos, wat doe je daar?" vroeg de bok nieuwsgierig.

„Ik drink water!" zoo luidde 't antwoord.

„'t Was een erg warme dag moet je weten en de beekjes in de buurt waren allemaal opgedroogd.

't Woord „water" had dus een liefelijken klank in de ooren van den dorstigen bok.

„Is het zuiver en frisch?" vroeg hij gretig.

„Kristalhelder en zoo koel als ijs," riep de vos terug. „Kom maar hier, dan kan je er zelf ook van genieten."

De bok bedacht zich niet en sprong pardoes in den put.

„Dank-je-wel vriend."

Maar nauwelijks was hij beneden aangeland, of Reintje de vos stapte al op zijn rug en kon met een behendigen sprong den rand bereiken.

„Dank je wel, vriend," riep hij den gefopten bok toe, zoo gauw hij weer op den beganen grond was en liep toen hard weg.

De bok moest echter maar rustig blijven wachten

totdat zijn baas hem er uit kwam helpen. Je kunt je voorstellen dat hij niet goed te spreken was over den vos!

Vertrouw den vos niet
want je weet:
hij neemt heel graag
een ander beet;
zoo gaat 't ook onder
kind'ren wel —
vaak komt dit uit
bij les of spel!

LXV.

De man, die naar de sterren keek.

Hij kent den loop der sterren goed,
maar ziet de steentjes voor zijn voet
niet liggen; zijn ze ook heel klein
tòch ondervindt hij dat z'er zijn!

Met de fabel van den man, die zoo naar de sterren keek, dat hij er een leelijke tuimeling door maakte, eindige dit boekje.

Er was eens een heel knappe, geleerde man, die de namen der sterren zoo goed kende als jullie die van de groote steden in ons land, en zoo thuis was in die schitterende wereld als jullie in de plaats waar je woont. Was hij ginds omhoog geweest, hij zou precies geweten hebben hoe hij gaan moest om niet

te verdwalen — o, hij kende de sterren en haar omgeving op zijn duimpje.

Als hij wandelde, hield hij bij voorkeur 't hoofd in den nek om naar de sterren te zien, *bij avond* wel te verstaan. Overdag vond hij er niets aan, want dan was er geen enkele ster te ontdekken; — neen, hij keerde zijn levenswijze om, sliep bij dag en ging er 's nachts op uit.

't Hoofd in den nek.

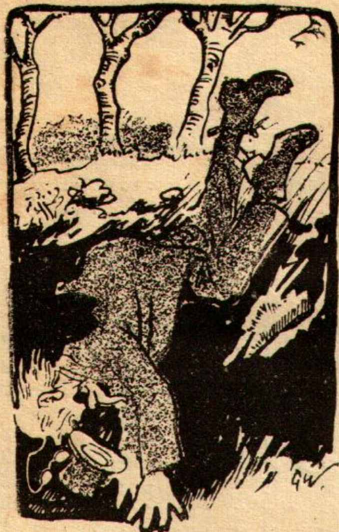
De menschen spotten met hem, maar dat kon hem niet schelen, integendeel hij praalde tegenover hen met zijn groote geleerdheid.

Dat had hij nu maar liever niet moeten doen, want, je weet wel: hoogmoed komt voor den val!

't Was onzen geleerde natuurlijk veel te min te letten op de dingen in zijn omgeving. Hij keek bv. nooit waar hij zijn voeten zette en zocht zijn weg te vinden enkel door op den stand der sterren te letten.

Op zekeren dag wandelde hij weer op deze manier — er lagen steentjes op zijn pad, die hij best had kunnen ontwijken, als hij maar voor zich uit had gezien, want 't was heldere maneschijn.

Doch steeds omhoog starend, bemerkte hij ze niet struikelde en viel — hoe wilde 't zoo ongelukkig treffen — in een diepen kuil, waar hij onmogelijk alleen weer uit kon komen.

In een diepen kuil.

Den heelen nacht moest hij daar blijven zitten. Pas tegen den morgen werd zijn benarde toestand door voorbijgangers bemerkt, die hem toen hielpen weer op den weg te komen. Ze brachten den man, die bij daglicht zoo onbeholpen was als een nachtuil, ook thuis; onderwijl had hij de gelegenheid er eens over na te denken, dat het tòch goed is 't kleine niet te gering te achten. —

Wie altijd op het groote ziet,
denkt wel eens aan het kleine niet –
— en tòch — belangrijk op z'n tijd
is ook de minste kleinigheid!

INHOUD.
